

GŁOS NARODU

Nr. 321. — ROK XLII.

SOBOTA

23 LISTOPADA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie	W Krakowie	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą.
	z 10 numerami	z 10 numerami	
	5 ^o zł.	4-5 ^o zł.	5 ^o - zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamawia i nie przyjmuje
niezwraca i nie honoruje, listów
nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.

Kongres chrześcijańskiego kupiectwa.

W Krakowie rozpoczynają się dziś obrady dwudniowego zjazdu chrześcijańskiego kupiectwa z całej Polski. Kulminacyjnym punktem tych narad będzie niedzielny kongres w sali Starego Teatru, pierwsze tego rodzaju, manifestacyjne zebranie się kupiectwa ze wszystkich stron Rzplitej. Czas ostatnie zwłaszcza, nie oszczędziły nam, aż w nadmiarze różnego rodzaju zjazdów, kongresów, uroczystości i t. p., na które wrażliwość społeczeństwa zdołała w końcu ulec dużemu zneczeniu. Jeżeli mimo to kongres kupiectwa, które dziś i jutro będzie gościem naszego miasta, wywoła u polskiej ludności tego miasta, żywsze uczucia i sympatie, to przyczyna leży w tem, że po raz pierwszy w dziejach odrodzonego państwa widzimy budzący się zmysł organizacyjny chrześcijańskiego handlu, jego wystąpienie ze zbiorową inicjatywą reform w tej ważnej dziedzinie życia gospodarczego kraju.

Spostrzeżenia, jakie nasunie kupiectwu z innych dziedzin zwiędzenie naszego miasta będą zapewne bardzo... mieszane. Obok podziwu i pietyzmu dla cennych pomników świetnej naszej przeszłości historycznej, wzbudzą w nich zapewne zdumienie rozmiary, w jakich żydostwo zdołało oparować handel nie tylko w dalszych dzielnicach ale i w samym centrum Krakowa. Trudno im będzie domyślić się polskimi firmami nawet w centralnych ulicach Śródmieścia, jak Florjańska, Grodzka, Szewska, a także i w Rynku, w którym lata ostatnie przyniosły likwidację wielu polskich placówek a powstanie w ich miejsce żydowskich. Trzeba ze smutkiem stwierdzić, że Krakowska Kongregacja Kupiecka święcić musi jubileusz 525-lecia swej chlubnej przeszłości działalności, w nad wyraz ciężkich dla kupiectwa chrześcijańskiego chwilach. Do tej ruiny handlu polskiego przyczyniała się zapewne i jego niezarność, ale przede-

wszystkiem obojętność i marazm polskiego społeczeństwa, silne zawsze wpływy żydowskie na ratuszu i ta specyficzna atmosfera krakowska, w której mógł rozwijać się i kwitnąć indyferentyzm narodowy na polu gospodarczym. Temu też zawdzięczamy, że większość kamienie w mieście, należących niegdyś do zamożnego polskiego mieszczaństwa krakowskiego, przeszła w ręce żydowskie.

Dobrze się stało, że właśnie stąd, z Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej wyszła inicjatywa konstruktywnego podniesienia polskiego handlu z tego stanu, w jakim się znalazł. Jej właśnie żądania, od dawna głoszone, wprowadzenia wymogu kwalifikacji fachowych dla wykonywania zawodu kupieckiego, będą głównym przedmiotem obrad jutrzejszego kongresu. Na kongresie mają być też omówione sprawy organizacji centralnego banku kredytowego dla chrześcijańskich kupców. Obie te sprawy — niezależnie od innych, objętych porządkiem obrad — mają zasadnicze znaczenie. Trzeba położyć tamę napływowi do handlu różnych elementów nie krepujących się w swej działalności ani etyką wobec kupujących czy dostawców, ani względami uczciwości wobec konkurencyjnych przedsiębiorstw. Kupiec polski musi mieć także zapewniony dostęp do kredytów, bez których prowadzenie przedsiębiorstwa i pomyślny jego rozwój nie da się pomyśleć.

Społeczeństwo polskie z całą szczerością i uznaniem współdziałać będzie tym wysiłkom naszego mieszczaństwa widząc w jego odrodzeniu się organizacyjnym i finansowym zadatek lepszej przyszłości dla naszych miast i polskiego w nich stanu posiadania. To moralne znaczenie kongresu, tak słusznie podkreślone przez starszego Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej — winno przynieść jak najpełniejsze, pozytywne rezultaty.

J. W.

Abisynja zaprzecza wiadomościom o zwycięstwach włoskich.

Addis Abeba, 22. 11. (PAT). Komunikat urzędowy donosi, iż podróż cesarza dała okazję do szeregu manifestacji lojalności rozmaitych sfer. Komunikat stwierdza, iż z wizyty cesarza na froncie ogólnym wynika jasno iż zawarte w komunikatach włoskich wiadomości o poddawaniu się szeregu szczytów, są zmyśnione. Fałszywą jest również wiadomość o zajęciu Sassebaneh.

—000—

Addis Abeba, 22. 11. (PAT). Komunikat urzędowy stwierdza, że cesarz zachwycony był znakomitą duchem wojsk na froncie południowym oraz skutecznością taktyki głównego dowódcy.

Adigrat, 22. 11. (PAT). Gen. Santini pełniący obowiązki głównego dowódcy wojsk włoskich w Afryce wschodniej odwiedził szpital wojskowy, w którym znajdują się oficerowie ranni w bitwie pod Arbi. Gen. Santini chwali męstwo oficerów i życzył im szybkiego wyzdrowienia.

KLĘSKA ABISYŃSKIEJ KARAWANY.

Rzym, 22. 11. (PAT). „Popolo d'Italia“ donosi, że wojownicy szczytu Aussa, działający wspólnie z Włochami, zaskoczyli w pobliżu Auasze wielką karawanę abisyńską złożoną z 500 mułów. Karawanie towarzyszyło 300 żołnierzy z kilkoma armatami. Po zaciętej walce wojownicy Aussa odnieśli zwycięstwo. Nieprzyjacieli ratowali się ucieczką, pozostawiając zwycięsciom około 600 karabinów, armaty i 450 mułów.

MAŁA POTYCZKA.

Paryż, 22. 11. (PAT). Korespondent Ha-Hasa donosi z frontu włosko-abisyńskiego, że na froncie Tigreńskim w rejonie Tembien odbywa się metodyczne oczyszczanie terenu od nieprzyjaciela. W pobliżu Amba Bethleem na zachód od rzeczki Ghesa Włosi zostali zaatakowani w dniu 17 b. m. Po stronie włoskiej padł jeden kapitan i 2 askariów. Abisyńczycy stracili 9 zabitych.

Zwołanie konsystorza tajnego wywołało zadowolenie

Watykan, 22. 11. (KAP). Wiadomość o zwołaniu przez Papieża konsystorza wywołała powszechnie wielkie zadowolenie. Poważna ilość dostojników, powołanych do kołegium kardynałowskiego, pozwoliła Papieżowi ozdobić purpurą tych, którzy mieli największe prawo do takiego wyróżnienia. Niewiadomo jeszcze kto zajmie rozliczne opróżnione przez kreowanie nowych kardynałów stanowiska w różnych urzędach rzymskich i dyplomacji kościelnej. Sprawa ta będzie wiadoma dopiero po konsystorzu tajnym a do tego czasu wszyscy nowi kardynałowie zachowują obecne swe funkcje i godności. Zwołany obecnie konsystorz jest 15 z rzędu, odbywanym za Piusa XI w czasie Jego pontyfikatu. Konsystorz ten ze względu na wielką ilość kreowanych nowych kardynałów odbędzie się prawdopodobnie w bazylice Watykańskiej.

A. PIASECKI S. A.

poleca!

RYGIELKI
czekolada z kremem waniliowym

Przed porozumieniem francusko-niemieckim?

Paryż, 22. 11. (PAT). Agencja Havasa donosi, że dłuższa rozmowa ambasadora Francois Ponceta z kanclerzem Hitlerem w obecności ministra von Neuratha, zasługuje tembardziej na uwagę, że stała się ona przedmiotem komunikatu urzędowego, co jest rzeczą wyjątkową dla audjencji dyplomatycznych. Jednakże kółka miarodajne zapewniają, iż rozmowa nie była w ramach ogólnych i miała po prostu na celu wspólne omówienie sprawy stosunków francusko-niemieckich oraz obecnej sytuacji międzynarodowej, nad którą dominuje sprawa zatargu włosko-abisyńskiego. Dlatego też sądzą, że nie zapoznając doniosłości tej rozmowy, nie należy także przeceniać jej znaczenia. Możliwą jest rzeczą, że wizyta ambasadora stanowiła przygotowanie do dalszych rozmów, mających sięgnąć głębiej. Jednakże w danym wypadku nasuwa się pewna ogólna

uwaga. W obecnych poważnych chwilach, jakie przeżywa Europa w związku z zatargiem włosko-abisyńskim, polityka niemiecka zachowuje stanowisko wyczekujące. Jeśli zastanowić się nad niepokojem, jaki mogło wzbudzić w Berlinie zawarcie paktu francusko-sowieckiego, wyda się rzeczą prawdopodobną, że pakt ten był jednym z głównych punktów rozmowy berlińskiej, tembardziej, że w niedalekiej przyszłości ma on być przedstawiony do ratyfikacji przez parlament francuski. Można przeto przypuszczać, że Francois Poncet ponowił przy tej okazji wielokrotnie już sformułowane zapewnienie, iż pakt francusko-sowiecki, oparty na pakcie Ligi Narodów, nie posiada ostrza wymierzonego przeciwko jakiemukolwiek państwu, a celem jego jest jedynie przyczynienie się do zorganizowania pokoju w Europie.

Macdonaldowie pozostaną w gabinecie?

Londyn, 22. 11. (PAT). Spodziewane jest, że ogłoszone zostaną ewentualne zmiany w składzie gabinetu. Według jednorodnej opinii publicznej, zmiany te będą minimalne. Premier Baldwin zdecydował się zatrzymanie obu Macdonaldów w gabinecie na dotychczasowych stanowiskach i zamierza zapewnić im okręgi wyborcze, w których wybrani posłowie ewentualnie ustąpią i przeprowadzone zostaną wybory uzupełniające. Jedyną zmianą, jaka dokona się obecnie, nastąpi na stanowisku ministra wojny, z którego obecny minister lord Halifax pragnie ustąpić. Stanowisko jego zająć ma obecny minister robót publicznych Ormsby Gore. Premierowi Baldwinowi zależy jednak bardzo na zatrzymaniu w gabinecie lorda Halifaxa, który, jak wiadomo, jako lord Irvin, był w swoim czasie wielokrotnie w Indiach, a teraz jest prezydentem zjednoczonych kościołów anglikańskich i posiada w oświeconych kołach konserwatywnych wielkie wpływy. — Lord Halifax pozostanie więc w gabinecie jako lord strażnik pieczęci prywatnej i obejmie stanowisko głównego rzecznicza rządu w Izbie

Lordów. Lord Londonderry, który dotąd piastował to stanowisko ustąpi z gabinetu. Na ministra robót publicznych powołany zostanie do gabinetu prawdopodobnie lord Winterton.

Kupuj tylko w Drogerii im. św. Teresy

STEFANA HYŁY
Kraków, ul. Wiślna L. 6.

Telef. 138-09. Telef. 138-09.

Od 18 XI. — 23 XI. b. r.

Tani Tydzień

Brylantyn, olejków, fiksatoarów oraz farb do włosów.

Barykady na ulicach Kairu.

Kair, 22. 11. (PAT). W ciągu dnia wczorajszego doszło do licznych incydentów. Pomiedzy manifestantami a policją doszło kilkakrotnie do gwałtownych starć. Manifestanci celem zabezpieczenia się przed atakami policji umieszczali na czele pochodów grupy dzieci, które policja zmuszona była siłą załadowywać na samochody ciężarowe.

Wszystkie sklepy cały dzień były zamknięte. Miało wieczorem tonięło w ciemnościach,

gdyż prawie wszystkie lampy zostały porozbijane. Wywrócone liczne pojazdy służyły manifestantom jako barykady.

UNIwersYTET w KAIRZE ZAMKNIĘTY.

Kair, 22. 11. (PAT.) Wobec tego, że studenci zamierzają w dniu jutrzejszym potwierdzić swą decyzję dalszego strajku i wywołać nowe manifestacje, władze uniwersyteckie postanowiły, że uniwersytet pozostanie zamknięty do dnia 29 listopada.

O czym pisze inni?..

Centrolew na widowni.

„Warsz. Dziennik Narodowy“ pisze, że pewne czynniki próbują wznowić Centrolew.

„W tym kierunku — pisze — działają przede wszystkim żydzi, którzy już dawno wysunęli w swojej prasie projekt porozumienia lewicy sanacyjnej z lewicą opozycyjną. Współdziałają w tej akcji rozmaite koła o charakterze masońskim lub osoby pozostające pod ich wpływem. Bardzo dużo energii wkładają, aby takie porozumienie powstało, panowie Maciej Rataj i prof. Kot, którzy działają wśród ludowców. Marzą oni o stworzeniu „centrolewu“, w którego skład weszłyby: ludowcy, część sanacji ze skrzydła lewego, P. P. S., N. P. R. i rozmaici „wybitni“ politycy, którzy chodzą luzem. Ponoc te zabiegi mają dać pozytywne wyniki w niedługim czasie“.

„Kurjer Poranny“ żąda socjalizacji przemysłu.

P. W. Stpiczyński w „Kurjerze Porannym“ oskarża rząd o lekceważenie sprawy karteli i opowiada szeroko historię swoich usiłowań. Był dla rządów pomajowych pozyskać ciężki przemysł. Uważał, że ten przemysł trzeba dla rządu zdobyć; natomiast był przeciwny porozumieniu z ziemiaństwem. Kompromis rządów pomajowych z ziemiaństwem — pisze —

„uważałem od początku za niepożądany, a po dzień dzisiejszy uważam za błąd“.

Podjął więc — pisze — rozmowy z przedstawicielami ciężkiego przemysłu w mieszkaniu księcia Stan. Lubomirskiego, a na zachętę świeżo zmarłego s. p. Laurysiewicza. Do porozumienia doszło, ale p. Stpiczyński jest rozczarowany jego skutkami; winą za to obciąża pomajowych ministrów przemysłu i oświadcza:

„Dzisiaj sytuacja zabrnęła tak daleko, że zagadnienie uspołecznienia pewnych podstawowych dziedzin wytwórczości może się okazać w niedalekiej przyszłości jedynym wyjściem z absurdu wysokich cen i przestarzałych metod produkcji. Snop światła na to zagadnienie rzuca efekty, jakie osiągnie rząd w pracy nad obniżką cen kartelowych. Poczekał. P. premier Kościalski zapowiedział, że chodzi tylko o dni“.

Bagatel! Państwo nie może sobie dać rady ze swoim skarbem i z istniejącymi już przedsiębiorstwami, a p. Stpiczyński radzi mu jeszcze „uspołecznic“ pewne dziedziny przemysłu. Chyba dla stworzenia nowych posad.

Dokoła Berez.

Toczy się dyskusja w prasie na temat Berez. P. Rzymowski obraził się na „Czas“, gdy mu organ konserwatywny zarzucił, że mimo swego „humanitaryzmu“ nie domagał się zniesienia Berez.

Podrażniony p. Rzymowski odpalił w „Kurjerze Porannym“, że to nieprawda, a jeśli już dla kogo tworzył Berezę, to dla — arystokratów! Odpowiadając mu „Czas“ pisze:

„Rzymowski byłby rad rozszerzeniu tego systemu i wprowadzeniu dla jego przeciwników politycznych więzienia bez sądu. Można być i tego zdania. Niejedne rządy silnej ręki widziały się zmuszone i do takich systemów. Ale z takimi poglądami nie wolno nazywać się humanitarystą, nie wolno kruszyć kopii o prawa człowieka, grzmieć przeciw „tyranji“, pisać przeciwko wyspom liparyjskim we Włoszech. Bo wtedy taki humanitaryzm wyda się, nie tylko nam, humanitaryzmem dość utylitarnie „stosowanym“.

P. A. L. na cenzurowanem.

P. Słonimski pokpiwa sobie w „Wiadom. Literackich“ z „wawrzynów“ rozdzielonych przez P. A. L.

„Jest — pisze — pisarz Kleszczyński i pisarka Krzywicka, a dostała pani Kleszczyńska i pan Krzywicki. Może za to, że ktoś był żoną Kleszczyńskiego albo jest mężem Krzywickiej, należy się jakaś rekompensata, ale czy Akademia jest od takich spraw?“

Mimo tego ironicznego stosunku do „wawrzynów“ i do P. A. L. p. Słonimski wyrzuca „kademikowi“ Irzykowskiemu, że, choć socjalista, nie głosował za odnaczeniem socjalistycznego adwokata, Berensona.

„Tak jest — odpowiada Irzykowski w „Robotniku“ — sprzeciwiłem się przyznaniu wawrzynu dla Leona Berensona. Ale informator czy informatorzy p. Słonimskie go powinni mu byli zdradzić także w całej pełni motywy, które mi uzasadniałem, a które kompromitują nie mnie, lecz

Polityczne ożywienie we Francji.

Polityczne życie Francji toczy się wartkim prądem. Im bliżej daty zebrania się parlamentu, tem prąd jest silniejszy i gwałtowniejszy. Budżet starcia lewicy z „Krzyżem ognistym“ w Limoges, kongresy partji i ich stosunek do rządu premiera Laval, — oto przedmiot zainteresowań francuskiej opinji publicznej.

Najważniejsze zagadnienie stanowi budżet państwa na rok 1936-37. Rząd stanął na stanowisku utrzymania równowagi budżetowej za wszelką cenę. Zaproponował przeto zmniejszenie wydatków prawie o 7 i pół miljarda franków. Zmniejszenie to jest wynikiem oszczędności, przeprowadzonych na zasadzie dekretów i wydzielenia specjalnego „funduszu uzbrojenia“ w wysokości 6.229.694.400 franków, który będzie utworzony nie z wpływów budżetowych, lecz ze specjalnych pożyczek i emisji bonów skarbowych.

Komisja finansowa Izby rozpatrując rządowy projekt budżetu, w pierwszym czytaniu zajęła nieprzychylnie stanowisko wobec niektórych dekretów rządowych, domagając się złagodzenia ich postanowień w stosunku do niższych urzędników, drobnych rentjerów i b. kombatantów. Powiększając budżet o dwa miliony 400 tys. franków, Komisja zaproponowała dla jego zrównoważenia 1) utworzenie kasy emerytur, 2) zaostrenie kontroli podatkowej, 3) podwyższenie opłat spadkowych, 4) podniesienie stopy podatkowej od wielkich dochodów.

Obecnie odbywa się drugie czytanie w komisji finansowej, i w najbliższych dniach ma się odbyć ostatnie posiedzenie, na którym zapadną ostatnie decyzje. W związku z tem, toczyły się bardzo ciekawe rozgrywki w łonie „Frontu Ludowego“.

Kwestja równowagi budżetu łączy się ściśle ze sprawą przesilenia rządowego. — Premier Laval oświadczył, że nie zgodzi się na budżet deficytowy, i że poda się do dy-

misji, gdyby parlament taki budżet uchwalił. Tego obawiają się radykali, gdyż rozwiązanie przesilenia rządowego byłoby obecnie bardzo trudne. Radykali mimo wszystko, boją się tworzyć większość rządową z komunistami i socjalistami, a polityczna podstawa gabinetu premiera Laval najbardziej im odpowiada. Starają się więc wywrzeć presję na socjalistów i komunistów, aby z dyskusji nad budżetem wyeliminować, o ile to jest możliwe momenty polityczne i doprowadzić do kompromisu między komisją finansową.

W tym duchu nawet podjęto rozmowy. Min. Herriot, który je prowadził, upewnił partję, że min. finansów zgadza się na podwyższenie celem zadowolenia małych rentjerów, niższych funkcjonariuszy państwowych i b. kombatantów, z tem że nastąpiłoby tymczasowe odroczenie spornej kwestji utworzenia kasy emerytur. Ostatnie depeşe doniosły, że między radykałami a rządem doszło do porozumienia w sprawach budżetowych. Należy przeto sądzić, że projekt rządowy z małymi zmianami zostanie uchwalony.

Oburzają się na to socjaliści i komuniści, którzy pragną wytworzyć w kraju stan zapalny, stan wrzenia, obalić rząd p. Laval i mając w ręku administrację przeprowadzić wybory.

W tej chwili jednak socjaliści nie są zdolni do rządzenia krajem. Sami się do tego przyznali. Rada naczelna S. F. I. O. powzięła rezolucję stwierdzającą, iż partja gotowa jest wziąć udział w rządzie pod warunkiem iż „wszystkie partje wchodzące do „Frontu Ludowego“ zgodzą się również wziąć w nim udział“.

Tymczasem we „Frontie Ludowym“ na ten temat panuje rozbieżność poglądów, któ-

re ostatnio bardzo się zarysowały nawet między socjalistami i komunistami.

Socjaliści widząc, że budżet nie da im pola do popisu, postanowili znowu wystąpić ostro przeciw ligom. Sposobność ku temu dały im wypadki w Limoges. „Croix de Feu“ zorganizował zebranie w zamkniętym lokalu. Lewica nie mogła ścierpieć, że w mieście, w którym ona rządzi, działają „Krzyże ogniste“. Zorganizowała napad. Polała się krew, tak z jednej jak i z drugiej strony. Socjaliści podnieśli po tem zajściu wielki alarm, dowodząc, że Ligi „faszystowskie“ w szybkim tempie przygotowują zamach na swobody demokratyczne. „L'Echo de Paris“ donosi, że socjaliści zapowiedzieli złożenie następującego wniosku zaraz po otwarciu parlamentu: „Izba potępiając zbrodnicze działania lig spiskowców tolerowanych przez rząd domaga się rozwiązania tych lig i wyraża rządowi swoją nieufność“. Socjaliści żądają postawienia tej sprawy przed dyskusją nad budżetem. W ten sposób chcą zaszachować i rząd i radykałów, a tych ostatnich zmusić do wystąpienia przeciwko rządowi.

Koła umiarkowane uważają wypadki w Limoges za prowokację ze strony socjalistów, którzy szukają pozorów do rozwiązania lig. Równocześnie z ożywieniem się lewicy i te partje budzą się z bezruchu. Ostatnio odbyły się dwa kongresy partyjne. — „Alliance Democratique“ w Bordeaux i partji „Democrate Populaire“ (chrześcijańskiej demokracji), w Breście. Obydwa stronnictwa wypowiedziały się za poparciem premiera Laval oraz przeciwko działalności „Frontu Ludowego“, który ich zdaniem jest kierowany przez komunistów.

Parlament zbierze się 28 b. m. Nagromadziło się wiele spraw bardzo ważnych a jednocześnie bardzo drażliwych, które będą przedmiotem obrad. Dlatego też ta sesja wzbudza powszechne zainteresowanie.

K. T.

Niemcy wobec konfliktu afrykańskiego Ich nadzieje kolonialne.

(Korespondencja własna).

Berlin, w listopadzie.

Z dotychczasowego stanowiska Niemiec wobec konfliktu afrykańskiego wynika, że zamierzają one zachować zarówno w tym wypadku, jak i w sporze Włoch z Ligą Narodów ścisłą neutralność, przynajmniej do czasu, w którym położenie dojrzeje do pewnych wystąpień i żądań.

Nie ulega wątpliwości, że z chwilą zaostrenia sankcyj przeciw Włochom, Anglja zechce zamknąć ściśle granice Włoch dla wszelkiego rodzaju dowozu, to zaś nie jest do przeprowadzenia bez udziału Rzeszy, szczególnie wobec objekeyj austriackich. — W tej dziedzinie jednak możliwe są tylko mniej lub więcej śmiałe przypuszczenia. Jako pewnik natomiast można już dziś przyjąć, ekspedycja włoska bez względu na jej ostateczny wynik, posłuży dyplomacji niemieckiej do postawienia na porządku dziennym polityki międzynarodowej kwestji zwrotu kolonij niemieckich, straconych po wojnie.

Mieliśmy możność informowania się w tej sprawie u najbardziej miarodajnych w zagadnieniach kolonialnych niemieckich czynników berlińskich — mianowicie u b. gubernatora niemieckiej wschodniej Afryki, dra Henryka Schnee, późniejszego podsekretarza stanu, a obecnie prezesa „Niemieckiego Towarzystwa Kolonialnego“, oraz w kierownictwie Urzędu Kolonialno-Politycznego partji narodowo-socjalistycznej.

Dr. Schnee wykręcił się od odpowiedzi, czy uważa ekspedycję włoską za przygrzywkę do nowego podziału kolonij afrykańskich, ale przyznał, że coraz częściej dają się słyszeć głosy ze strony dawnych zwycięzców za sprawiedliwym podziałem surowców afrykańskich między poszczególne państwa. Angielski minister spraw zagran. Hoare, już dwukrotnie poruszył to zagadnienie w swych mowach publicznych. Były zaufany prezydent Wilsona, pułkownik House, opublikował niedawno artykuł, w którym wystąpił za sprawiedliwym podziałem surowców kolonialnych między państwa ubogie w surowce, tj. między Niemcy, Włochy i Japonję. Ostatnio i z Belgij odezwał się miarodajny głos w tym samym sensie. Belgja nawet gotowa jest zrezygnować z części swego Konga na rzecz państw ubogich w kolonje.

Niemcy notują bardzo skrzętnie te głosy i nie omieszkają przypomnieć je w odpowiedniej chwili.

Pretensje niemieckie opierają się na jednym z 14 punktów prezydenta Wilsona (pkt. 5), które stały się podwaliną do rokowań

o zakończenie wielkiej wojny — Niemcy przystąpiły do rokowań o zawieszenie broni i zakończenie działań wojennych na podstawie noty ameryk. sekretarza stanu Lansinga z dnia 5 listopada 1918, noty, skierowanej do rządu niemieckiego, a potwierdzającej jako podstawę rokowań o zakończenie wojny 14 punktów Wilsona, przedstawionych kongresowi Stanów Zjednoczonych w mowie prezydenta z dnia 8-go stycznia 1918 roku.

Jak wiadomo, targi poszczególnych stron na konferencji pokojowej w Paryżu wypaczyły w znacznym stopniu szlachetne intencje prezydenta Wilsona, zawarte w jego 14 punktach. Według punktu 5 wszelkie zmiany w kolonialnym stanie posiadania dokonane być miały nie tylko przy uszanowaniu pretensyj państwa kolonialnego, ale i woli miejscowej ludności, o czem oczywiście później nie pamiętano.

Kolonjami niemieckimi obdzielone zostały niemal wyłącznie Anglii, a ponieważ z Anglii właśnie dochodzą głosy o konieczności sprawiedliwszego podziału kolonij afrykańskich, więc dr. Schnee przypuszcza, że sprawa ta dojrzeje już ostatecznie.

Jak jednak Niemcy dadzą sobie radę z Ligą Narodów, do której przecież nie należą, a która jest właściwą mandatarjuską rozdzielonych po wojnie terenów kolonialnych? Odpowiedź wiadoma zgóry: Niemcy gotowi są wrócić do Ligi natychmiast za przyrzeczenie oddania im mandatu kolonialnego, co znów nie będzie się mogło dokonać bez zgody zarządzających kolonjami mandatarjowami dominjów. Ale znana jest niedawna uchwała rządu Południowo-Afrykańskiego o nieanektowaniu niemieckiej Afryki Południowo-Zachodniej, należy więc przypuszczać, że z tej strony sprawa nie natrafi na wielkie trudności.

W kierownictwie Kolonialno-Politycznego Urzędu Partji narodowo-socjalistycznej sprawa stoi jasno. Niemcy nie potrzebują kolonij dla nadmiaru swej ludności, bo i przed wojną ludność ta rozpiływała się po całym świecie, ale najniechętniej szła do kolonij niemieckich. Natomiast Niemcom potrzebny jest tani surowiec z kolonij, ponieważ przemysł niemiecki rozbudowany w ciągu 19-go stulecia dusi się obecnie spowodu braku surowców. Mając dostateczny dopływ surowca, przemysł niemiecki zdolna zatrudnić w kraju każdą nadwyżkę ludności, która dziesiąła armję bezrobotnych. I tu tkwi zasadnicza różnica między problemem kolonialnym niemieckim a włoskim.

I wreszcie... w Urzędzie Kolonialno-Poli-

informatora. Powinien był mu także powiedzieć, przeciw którym to wybitnym figurum z obozu rządowego ja występowałem, gdy chodziło o przyznanie im wawrzynów. Wreszcie powinien był mu także powiedzieć, za czym przyczynieniem się znalazł w regulaminie P. Akademji L. paragraf, nakazujący ścisły sekret co do szczegółów jej obrad, ja z tym paragrafem przez kilka posiedzeń walczyłem. Teraz nie ja pierwszy ten paragraf narusza, na tomiaś jestem skrupowany w całkowitem wyjaśnieniu sprawy. Na tem kończę, póki nie będę zwolniony z sekretu“.

Śmieszne to jest i kompromitujące razem wzięwszy.

P. Smulikowska plętnuje „Z. N. P.“

W lewicowym „Zw. Nauczycielstwa Polskiego“ zachodzą wypadki, które powinny zwrócić uwagę jego członków... P. Smulikowska, wdowa po zmarłym wybitnym kierowniku tego Związku, oskarża Związek o tendencje antykatolickie, a jego przywódcom wyrzuca, że ją opuścili w ciężkich jej przeżyciach po śmierci męża... P. Smulikowska wystąpiła w dn. 20. X. w Warszawie na zebraniu tamtejszego oddziału Z. N. P. Oto, jak jej przemówienie referuje „Nauczyciel Polski“, organ Chrześc. Nar. Stow. Nauczycieli:

„P. Smulikowska doszła do przekonania, że konieczne jest wychowanie młodzieży polskiej w duchu katolickim, w zasadach moralności chrześcijańskiej. Po tej linii winna iść również cała działalność organizacji nauczycielskiej. Poglądy te głosiła p. Smulikowska także na kursie wakacyjnym w Piwnicznej, podkreślając wyraźnie, że walka z religją, jaką Związek prowadzi, świadczy o niezłomności o tem, że nauczycielstwo związkowe wprowadzone zostało na bezdroża. Mówiła dalej na zebraniu dnia 20 października p. Smulikowska, jak po wakacjach w rozmowie z nią badano stan jej władz umysłowych na dwóch komisjach lekarskich, po których przeniesiono ją na emeryturę.

Następnie z gorącą wielką opowiadała o tem, jak to dawni przyjaciele jej męża odwrócili się teraz od niej, nie poznają, nie widzą. Prosiła w swem nieszczęściu o obronę przywódców związkowych. Nie jej absolutnie nie pomogli. To samo ją spotkało, kiely się zwracała do najwyższych dygnitarzy szkolnych. P. Smulikowska wymieniała nawet nazwiska tych, którzy przedtem bywali stałymi, codziennymi niemal gośćmi jej męża i bez jego zgody niczego nigdy nie decydowali. Nie trzeba chyba dodawać, że ta „spowiedź“ p. Smulikowskiej wywarła na zebranych bardzo silne wrażenie“.

tycznym wierzą, że ekspedycja włoska w Afryce ułatwi zadanie Niemiec w kierunku dążeń kolonialnych. Żądania kolonialne stoją na najbliższym planie dyplomacji niemieckiej. W całej Rzeszy prowadzona jest obecnie silna propaganda kolonialna i uświadamianie młodego pokolenia w niemieckich sprawach kolonialnych. Gorączka kolonialna zdaje się dochodzić do szczytu.

Al. Th.

Liberalizm angielski kończy się.

Ostatnie wybory do angielskiej Izby Gmin obok innych momentów, których znaczenie wykażą najbliższe tygodnie czy miesiące, przyniosły niemal całkowite skruszenie grupy liberalnej, zwłaszcza jej lewego uparcie opozycyjnego skrzydła. Spomiędzy przeszło 150 kandydatów liberalnych wogóle uzyskało mandaty tylko 20; „najprawowierniejsi“ zaś zgrupowani około Lloyd George'a wchodzi do nowej izby tylko w szczupłym gronie czterech osób, w tem obok ojca jako mistrza, jego córka i syn. Będzie to więc klub bardzo „rodzinny“.

Grupa ta oczywiście nie może liczyć na żaden sukces, w politycznym życiu Anglii jest jakby wspomnieniem, czy anegdotą. — Nie legendą i nie programem, mimo niezwykłej popularności i nawet siły, którą posiadała jeszcze w pierwszych latach po wojnie. Jej rola jest skończona mimo niewątpliwych zdolności przywódcy i mimo niezłomnej aż dotąd pracy i zapobiegliwości tego starca, dziwnie niestatecznego. Jeżeli nazwa no go „czarodziejem walijskim“, to dzisiaj słowa te oznaczają też coś całkiem niepoehlebnego. Wolno wątpić, czy inni „wodzowie“ liberalni zdołają odbudować z gruzów wielką ongiś partję. Liberalizm angielski kończy się. Temat to do rozważań dla p. F. Z. z „I. K. C.“, który niedawno pisał o renesansie liberalizmu. Widział Kanadę, nie widział Anglii.

Na ziemiach Rzeczposp.

Uroczyste poświęcenia sztandarów związków robotniczych.

Chrześcijańskie Związki Zawodowe w Wilnie tworzą dziś już pokaźną liczbę 28 organizacji, które zrzeszają się w własnej centrali. Trzy związki: elektromonterów, krawców i malarzy obchodzili uroczystość święcenia swych sztandarów. Poświęcenia dokonał Ks. Arcybiskup Jałbrzykowski. Mszę św. w kościele św. Ducha w obecności Ks. Metropolity oraz Ks. Biskupa Sufragana K. Michalkiewicza odprawił ks. Aleksander Mościński, kapelan Ch. Z. Z. w Wilnie. Następnie dzięki staraniom p. W. Ostrowskiego, sekretarza centrali Ch. Z. Z. odbyła się uroczysta akademja, w czasie której adwokat Engiel, prezes Ch. Z. Z. wręczył Ks. Metropolicie honorową odznakę robotniczą. Wbijanie gwoździ pamiątkowych oraz złożenie przysięgi przez chorążych dopełniło podniosłą uroczystość, świadczącą o żywotności i rozwoju Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Wilnie. (KAP.)

Niesłychane zarządzenie władz szkolnych we Włodzimierzu.

Władze szkolne m. Włodzimierza wydały nakaz młodzieży VIII-jej klasy gimnazjum i VII-go oddziału szkół powszechnych Nr. 1 i 2 udania się w dniu 14 bm. do cerkwi prawosławnej na nabożeństwo za duszę wojewody Kisiele. Protesty księży prefektów nie odniosły skutku. W sferach katolickich Wołynia, żywo jeszcze pamiętających podobne zakusy na młodzież w czasach carskiej niewoli, zarządzenie to wywołało uczucie przygnębienia. (KAP.)

Pogrzeb ś. p. księdza Kaszelewskiego.

W Zakopanem odbył się pogrzeb ś. p. ks. Kazimierza Kaszelewskiego, b. proboszcza Zakopanego, a następnie proboszcza w Kościelisku. Nabożeństwo żałobne odprawił ks. dziekan Tobolak, a kazanie żałobne wygłosił ks. prof. Winkowski. Z kościoła wynieśli trumnę na barkach górale. Na cmentarzu nad trumną przemawiali: burmistrz Zakopanego inż. Zaczynski, dyr. Banku Podhalańskiego Krzeptowski i ks. dziekan Tobolak.

Kurs religijno-społeczny dla młodzieży żeńskiej.

W dniach od 7 do 14 listopada b. r. odbył się w Przemyślu kurs religijno-społeczny dla prezesek parafjalnych stowarzyszeń katolickich młodzieży żeńskiej. Wzięło w nim udział 45 druchen. Sumiennie opracowane wykłady zmierzały do pogłębienia uświadczenia religijnego u słuchaczek i zaznajomienia ich z nauką społeczną Kościoła katolickiego. Osobne wykłady poświęciły referentki oświacie i kulturze. W godzinach wieczornych uczyły się druchny pięknych piosenek, tańców i scenizacji. Na zakończenie kursu przybył Ks. Biskup Wojciech Tomaka i

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE S. A.

ODDZIAŁ W KRAKOWIE

RYNEK GŁÓWNY 19, telefon 138-82, 138-83.

Rok założenia 1870 — Wkłady ca Zł. 78.000.000.

w serdecznym przemówieniu zachęcał zorga nizowaną młodzież żeńską do ochotnej pracy, tłumacząc na czem polega prawdziwe apostołstwo świeckich. (KAP.)

Odezwa senatów wyższych uczelni warszawskich do studentów.

Pomimo zamknięcia wyższych uczelni w Warszawie, nadal jeszcze trwają zajęcia antyżydowskie. Na krakowskim Przedmieściu rozrzucono ulotki, wzywające do niezwracania się do żydów. Pobito przytem kilku studentów żydów. Przed zamknięciem uczelniami stoją patrole policyjne. U kierownika min. W. R. i O. P. interwenjował żydowski poseł dr. Sommerstein, domagając się zapewnienia dla studentów żydów atmosfery spokoju i bezpieczeństwa. W godzinach popołudniowych we czwartek obradował pełny senat uniwersytetu warszawskiego, lecz uchwały nie zostały opublikowane. Nie został też ustalony termin, wznowienia wykładów. Pełne posiedzenie senatu politechniki odbędzie się w środę, t. j. 27-go b. m. Senaty wszystkich wyższych uczelni warszawskich, mają w najbliższych dniach wydać wspólną odezwę do studentów, wzywającą do bezwzględniego zachowania spokoju i niewszczywania zajęć na terenie wyższych uczelni.

Do rektora politechniki warszawskiej zwróciła się delegacja złożona z prezesa „Bratniej Pomocy“ i prezesów kół naukowych. Przedstawili oni warunki, które zdaniem ich położą kres dalszym niepokojom. Warunki te są następujące: 1) zmniejszenie subwencji i subsydjów dla studentów żydów w stosunku odpowiadającym procentowi ludności żydowskiej w Polsce, nie jak dotąd było praktykowane stosunkowo ilości studentów żydowskich na politechnice warszawskiej do studentów Polaków. 2) Wyznaczenie oddzielnych miejsc na wykłady dla żydów. 3) Wyznaczenie oddzielnych kreslarzy i oddzielnych grup ćwiczeniowych. Ponadto wysunięta została sprawa numerus clausus.

Sensacyjny proces w Katowicach.

W czwartek rozpatrywał Sąd grodzki w Katowicach ciekawą sprawę przeciwko b. buchalterowi Kurtowi Hruzikowi ze „Wspólnoty Interesów“, oskarżonemu o szantażowanie głównego nadzorca sądowego. W Przedpełskiego. Przedmiotem rozprawy był list, wy stosowany przez osk. Hruzika do swego przełożonego Przedpełskiego. W liście tym Hruzik domagał się wobec wypowiedzenia mu po sady wypłacenia około 9.000 zł. za przepracowane godziny nadliczbowe, dalej 9-miesięcznej pensji tytułem odprawy oraz przejęcia Pożyczki Narodowej w wysokości 1000 zł. W uzasadnieniu tych żądań osk. Hruzik podał, że w przedsiębiorstwie wypłacono wysokie sumy bezprawnie, to też można i jemu wypłacić słusznie należące się mu pretensje. Prokurator dopatrywał się w treści tego listu szantażu i postawił osk. Hruzika w stan oskarżenia.

Sąd skazał Hruzika na cztery miesiące więzienia. Obrona zapowiedziała odwołanie od tego wyroku.

Ofiary mordów „ochrany“.

Przy ul. Daniłowiczowskiej w Warszawie prowadzone są obecnie roboty w związku z budową nowej oficyny ratusza. Oficyna ta stanie w tem miejscu, gdzie dawniej mieściły się biura rosyjskiej „ochrany“. Ci, którzy w okresie walki z zaborcami mieli styczność z ochraną i siedzieli w kamatach tego urzędu, niejednokrotnie opowiadali o morderstwach, dokonywanych przez satrapów zaborczych na aresztowanych. Wiedzano, iż w piwnicy „ochrany“ mordowano ludzi, nie wiedziano jednak, gdzie chowano ciała zamordowanych.

Obecnie podczas rozkopywania fundamentów dawnej „ochrany“, znaleziono kilka szkieletów, zakopanych na głębokości jednego łokcia w piwnicach. Są to szkielety męskie i kobiece. Kryją one tajemnicę ponurych morderstw, jakich dokonywano w latach od 1905 do 1915 przy ul. Daniłowiczowskiej.

MORZE WYRZUCA NA BRZEG OFIARY BURZY.

Na cyplu helskim wyrzuciły fale zatoki słupy telegraficzne, które wioził rybak W. Włodkowski na kutrze „Gdynia 34“ z Gdyni do Helu. Również w okolicy portu wojennego na Helu morze wyrzuciło wielką pokrywę pokładową, jakiej używa się do zamykania luk na statkach. Pokrywa, jak ustalono, pochodzi z zaginionego kutra. Obecnie niema już najmniejszej wątpliwości, że kuter wraz z załogą, złożoną z 3-ech ludzi oprócz Włodkowskiego, zatonął w morzu.

Krótkie wiadomości.

We wsi Wielki Myck pow. kostopolskiego, zajęci przy kopaniu ziemi dwaj robotnicy Semen i Roman Jaroszkowie, wskutek nieostrożnego podkopania ziemi, zostali zasypani dużymi zwalami ziemi. Obaj ponieśli śmierć przez uduszenie.

W Teatrze Letnim w Warszawie schwymano na kradzieży złodzieja zawodowego 51-letniego Anszela Steinbrylanta. W urzędzie śledczym okazało się, że był on już notowany w rejestrach policyjnych 188 razy za kradzież.

Dzisiaj w kinoteatrze **„WANDA“** Sw. Gertrudy 5

Spowodu niebywałego powodzenia proulonguje jeszcze na kilka dni. — Największe widowisko filmowe **MAXA REINHARDTA**

SENNOCY LETNIEJ

Gigantyczna realizacja według nieśmiertelnego arcydz. Wiliama Szekspira. Muzyka F. Mendelsohna

UWAGA! **UWAGA!**

W sobotę dnia 23 b. m. wyjątkowo o g. 2 popoł. w niedzielę dnia 24 b. m. o godzinie 10 i 12:30 przedpołudniem. — 3 przedstawienia porankowe filmu

SENNOCY LETNIEJ

Dla młodzieży dozwolone.

Z całego świata.

Dokoła nominacji kardynalskich.

W związku z ostatnią nominacją 20 nowych kardynałów podkreślić trzeba parę momentów.

A więc naprzód nominacja unickiego patriarchy Antjochji arcyb. Tappouniego. Od Soboru powszechnego we Florencji (1439 r.) Kościół katolicki obrządku wschodniego nie miał reprezentanta w Kolegium kardynalskim. Przed paroma laty głośną była pogłoska, jako by Ks. Metrop. Szeptycki miał otrzymać purpurę kardynalską. Pogłoska nie sprawdziła się. Zwraca uwagę, że wśród nominatów niema arcybiskupa Westminsteru, arcyb. Kinsleya; nie ulega jednak wątpliwości, że jego nominacja jest tylko kwestją czasu.

Duże wrażenie wywołuje nominacja arcyb. praskiego, Dr. Kaszpara. Jest to pierwszy po wojnie kardynał czeski (dotąd żyje jeszcze we Włoszech kardynał Skrbensky, były arcybiskup praski i ołomuniecki). Nominacja ta jest uwiecznieniem „modus vivendi“ zawartego niedawno między Stolicą Apost. i Pragą i świadczy o normalizacji stosunków między Kościołem a Czechosłowacją.

Rekord wysokości na samolocie.

Lotnik sowiecki Kokinaki ustanowił światowy rekord wysokości na samolocie. Wzniósł się on na jednopłatowcu na wysokość 14575 metrów, bijąc w ten sposób rekord, ustanowiony przez lotnika włoskiego Donati, który osiągnął wysokość 14430 metrów.

—000—

ŁAMACZE LODÓW PRACUJĄ.

Łotwę nawiedziła fala mrozów, dochodzących do 15 stopni. Wskutek pojawienia się na Dźwinie kry, mosty w Rydze oehraniane są przy pomocy łamaczy lodów.

Do dzisiejszego numeru „Głosu Narodu“ dołączamy blankiety P. K. O. z prośbą do P. T. Abonentów o rychłe nadesłanie prenumeraty na grudzień i uregulowanie zaległej prenumeraty za poprzednie miesiące.

Humor.

Rower i krowa: — Bogaty gospodarz Marcin Fafel przyjechał do miasta na targ. Jakiś kupiec proponuje mu nabycie roweru.

— I cóż mi po nim? — pyta wieśniak.

— Możecie jeździć na nim na spacer.

— E, to już wolę kupić sobie krowę.

— Krowę? Dziwny z was człowiek. Pomyślcie, jak będziecie pięknie wyglądali na rowerze! Cała wieś będzie wam zazdrościła! A gdybyście tak chcieli przejechać się na krowie, mielibyście bardzo głupią minę.

— Może być. Ale jeszcze głupszą minę miałbym, gdybym chciał wydoić rowera.

Od środy 20 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Znowu najrozkoszniejsza, najweselsza bezsprzecznie najlepsza dotychczas komedia austriacka w języku niemieckim.

To lubią mężczyźni

Rozsi Barzscni, Szóke Szakall, Ernest Verebes, Tibor von Halmay To najczystsza perła w twórczości komedijowej wiedeńskiej! — Nasze filmy reklamują się same swą pięknoscia!!! — Wydaje się w biurze kina zniżki na nowy sezon!

Poranki z tego filmu: W sobotę 23 bm. o godzinie 3-ciej popoł. W niedzielę 24 bm. o godz. 10-tej i 12-tej. Ceny miejsc od 50 gr.

Sztuka.

Wystawy w krakowskim Pałacu Sztuki.

Listopadowa wystawa w gmachu Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych przy pl. Szopka 1 w Krakowie obejmuje drzeworyty St. O. Chrostowskiego i dwie serie rysunków Z. Czernańskiego, których tematem jest postać Marszałka J. Piłsudskiego w różnych epokach jego życia. Ponadto Chrostowski wykonał ilustracje, winjety, inicjały i ozdobił do książki „Święta kawalerji w Krakowie 6. X. 1933“, wykazując dobre opanowanie techniki graficznej i wiele pomysłowości w kompozycjach. Współpracownikiem artysty w tej pracy był warszawski malarz kon. Michał Bylina.

Ze zbiorowym pokazem swych prac wystąpili J. Gałęzowska (pejzaże) i M. Jabłoński, który w swych akwarelowych impresjach pejzażowych z kolorystycznym wdziękiem rozwiązuje istotne problemy malarskie światła i barwy. Akwarele te umiejętnie scharmonizowane w jasnej, czystej gamie barwnej przy intensywnym natężeniu świetlnym, posiadają wybitne wartości artystyczne. Portrety olejne artysty odznaczają się efektownym podaniem.

Wystawa bieżąca obejmuje kilkadziesiąt prac artystów, którzy stale wystawiają w gmachu towarzystwa. I tak, Bunsch wystawił portrety i studia figuralne, oryginalne w ujęciu, wykonane swoistą fakturą, opartą na dobrym rysunku i syntetycznym kolorze, miejscami nawet surowym. Czechowicz J. martwa natura pt. „Bażanty“ posiada zalety kolorystyczne. Dzieliński K. w martwych naturach i kwiatach, dba o scharmonizowanie całości. Założeniem sztuki Kałuskiego Z. jest uzgodnienie formy z kolorem i stworzenie syntezы obu tych podstawowych elementów malarskich. Widzimy to na pięknym jego obrazie olejnym pt. „Owoce jesieni“. Pejzaże Karszniewicza J. na tematy ze wsi polskiej są przepojone słońcem, pełne powietrza i przestrzeni i wykazują najlepsze wpływy szkoły niezapomnianego Stanisławskiego. Marczyski A. traktuje ekspresyjne pejzażowe motywy z Wołynia. Nie chodzi mu o realizm natury, którą przetrawia uczuciem i światopoglądem ortopedycznym. Ujmuje i buduje swe akwarele zwartą i uproszczoną, prymitywną formą, zestawiając logicznie kolorystyczne płaszczyzny. Każda akwarela tego dobrze zapowiadającego się młodego malarza ma swój odrębny ton kolorystyczny. Policht H. umiejętnie wyszukuje motywy pejzażowe. Na wyróżnienie zasługują szereg wyrazite pejzaże Matzkego St. (ze Lwowa) i motywy pejzażowe z Poronina Czerniewki E.

Ponadto biorą udział w każdej wystawie: Boba Al., Daniel-Kossowska (dekoracyjne pejzaże), Gatuszkowa E., Gutowski W., Korotkiewicz T., Korpala T., Krasowid Słusarek z cechu Szukalszożyków, de Laveaux Sabina, Małachowski Jaxa Soter, jeden z nielicznych marynistów polskich, Oleś A., Oracki M., Rudnicki E., Steiler P. z Katowic doskonale drzeworytnik o lapidarnej, zwartej formie w studjach głów. Sinaiberger F. ze Skoczowa, malujący szeroko, portrety, kwiaty i pejzaże, Szwarek St., Sliwka J. (pejzaże z Zakopanego o zaletach kolorystycznych) i Zarnecki St.

Dr. S. M. Mazurkiewicz.

Rzeczy ciekawe.

Mówiący papier.

Dwaj technicy sowieccy, po dłuższych pracach i doświadczeniach, skonstruowali aparat, przy pomocy którego można na papierze światłoczułym, używającym do kopjowania rysunku, rejestrować i reprodukcjonować dźwięki. Ze względów ekonomicznych wynalazek ten ma bardzo doniosłe znaczenie. Okazało się, że cena 100 metrów taśmy z utrwalonej na niej zapisem dźwiękowym kalkuluje się nawet nieco taniej od płyty gramofonowej, przycem trwałość papieru jest również duża. Ze względu na ciągłość papieru na przestrzeni 100 metrów, można rejestrować nieprzerwanie dłuższe audycje, jak opery, odczyty, przemówienia i t. p. Na wąskiej stosunkowo taśmie można umieścić obok siebie około 8 rzędów zarejestrowanych napisów. Po utrwaleniu zaś dźwięków można reprodukcjonować następnie egzemplarze sposobem litograficznym. Z jednej taśmy da się otrzymać 3.000 reprodukcji bez żadnych zniekształceń dźwięku. Za sada aparatu nadawczo - odbiorczego jest zbliżona do aparatury kina dźwiękowego. Taśmę nasświetla się wąskim promieniem światła, który po odbiciu pada na komórkę fotoelektryczną, gdzie następuje przekształcenie efektu świetlnego na elektryczny, potem następuje wzmocnienie prądów, które następnie dostają się już do głośnika względnie słuchawki.

Od soboty dnia 23 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Arcydzieło najwyższego piękna, niedostępnej krasi i tajemniczego majestatu! według powieści mistrza sensacji Edgara Wallace'a

Bosambo

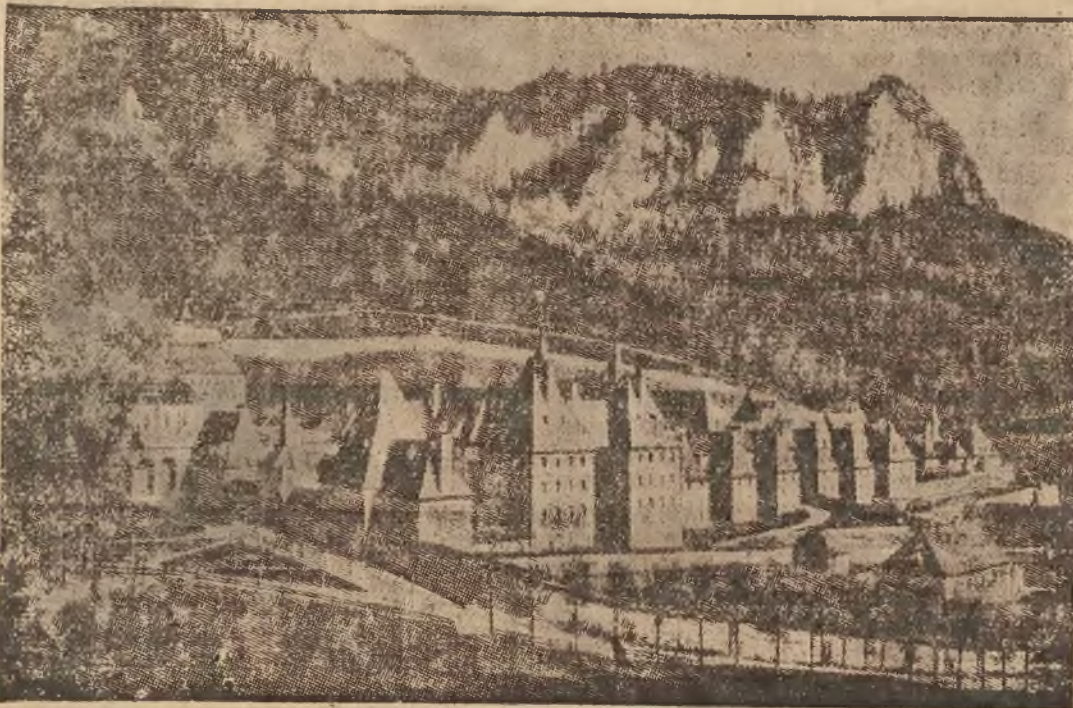
(W cieniu Abisynji) — Niewyalowione tajemnice czarnego lądu! — Wzruszająca cudowna miłość w promieniach podzwrotnikowego słońca! — Pełna emocji i napięcia walka białych z dzikusami! — w roli głównej: — przedstawiciel rasy i piękna afrykańskiego — czarne gwiazdy: najnowszą sensacyjna para kochanków Paul Robeson i uroczą Abisynka Nina Mae Mckinney oraz wspaniali artyści amerykańscy Leslie Banks i Joan Gardner Mistrzowska reżyserja: Al. Kordy Film ten pobit rekordy wszyskiego, co kiedykolwiek w tej dziedzinie stworzono!!! — Filmy nasze reklamują się same swą pięknoscią!

Wydaje się w biurze kina zniżki na nowy sezon!

Ostatnie PORANKI z filmu „Wyprawy Krzyżowe“ W sobotę 23 bm. o g. 3. pop. w niedzielę 24 bm. o g. 10 i 12.

Ceny miejsc od 50 groszy.

Góra z sypała słynny klasztor

Chartreuse, obok którego znajdowała się znana w całym świecie wytwórnia likierów t. zw. „Grande Chartreuse“. Znajduje się on w okolicy Grenoble. Mieszkańcy zawiadomieni na czas o groźnym niebezpieczeństwie, zdolali uciec z życiem. Szkody oceniane są na 35 milionów franków.

Kontrybucja moskiewska w Nowosielcach

(FRAGMENT ARCHIWALNY).

Walka partyzancka konfederatów barackich z wojskami rosyjskimi toczyła się — jak wiadomo — na ziemiach polskich w latach 1768—1772. Był to okres gwałtów i grabieży ze strony wojsk moskiewskich.

W końcu konfederacja, skompromitowana niefortunnie porwaniami króla Stanisława Poniatowskiego, została stłumiona przez wojska rosyjskie i królewskie, poczem w roku 1772 nastąpił pierwszy rozbiór Polski; tę część Polski, która miała stanowić zabór austriacki zajęły wojska austriackie, wojska zaś rosyjskie, które niedawno walczyły z konfederatami na tym terenie, wycofały się z kraju przydzielonego Austrii.

Czy rzeczywiście tak było?

W archiwum diecezji przemyskiej znajduje się ciekawy dokument; mianowicie protokół zebrania gminnego w Nowosielcach (pow. Przeworsk) z roku 1782, na którym radzono nad sposobem zaplacenja długu w kwocie 500 zł. polskich, zaciągniętego przed pięćmi laty, tj. w roku 1777 z kasy miejscowego probostwa „na zaplacenje gwałtownej kontrybucji moskiewskiej“.

Dług ten, jak stwierdza wymieniony protokół, zaciągnęli „wójt, podwójci, przysiężni i cała gromada“, a zaciągnęli go w nagłej potrzebie, skoro nałożona na wieś kontrybucja była gwałtowna, to znaczy, w tym czasie gdy jakiś oddział rosyjski, maszerujący przez Nowosielce, uznał za stosowne, ograbić w ten sposób włościan.

Wynikałoby stąd, że w pięć lat po przyłączeniu do Austrii t. zw. Galicji kwaterowały tam jeszcze wojska moskiewskie, w każdym zaś razie jeszcze wówczas egzemplowały, z pewnością nie bez zgody Austrii, kontrybucje w tak wysokich kwotach nawet od włościan.

Oczywiście włościanom ciężko było spłacić te 500 złotych polskich i w tej sprawie zebrała się w roku 1782 gromada. Rezultat tych narad zawarty jest w następującej uchwałce:

„Uważając tedy stan nasz dzisiejszy całej Gromady bardzo podupadły i podatkami skądinąd obciążony, — wraz wszyscy z osobna z nas każdy bez przysmusu... za zezwoleniem dziedziców naszych J. O. Xięcia za zgodnym zezwoleniem dzisiejszego rządcy kościoła W. J. Mości Xiędza Plebana.. na złożenie nas

zupelne z wyż-pomienionego długu i wszelkiego ciężaru wyplacania prowizji.. wydzielamy i zapisujemy do kościoła naszego z gruntów gromadzkich pastwisko czyli łączkę pod tymże kościołem między obszarem dworskim i ogrodem plebańskim leżącą“.

Pod protokołem tym, likwidującym ze stratą łączki dług zaciągnięty na zaplacenje „gwałtownej kontrybucji moskiewskiej“ pod pisali się: Wawrzyniec Słysz, wójt, Józef Czużytek podwójci, Wojciech Dudek przysiężny Jan Czużytek przysiężny, Marcin Pałuch przy siężny, niżej ks. Józef Iwanicki. Z hoku podpis aprobuje X Lubomirski, kasztelanka krakowska.

Wymieniona łączka dotąd należy do kościoła w Nowosielcach i jako żywo — zdaje się — nie mogła przed 153 laty przedstawiać wartości aż 500 zł. pol. Stąd dalszy wniosek, że ks. prob. Józef Iwanicki, choć w jakiś sposób najzwyczajniej zlikwidował dług gromady wziął raczej pro forma łączkę, która w tem miejscu nie przedstawiała dla gminy większego znaczenia.

W ten sposób chłopci nowosieleccy płacili koszty pierwszego rozbioru Polski. Byli inni, co na tym rozbiorze nieźle zarobili.

TADEUSZ OPIOLA.

Ruch wydawniczy

SŁOWNIKI M. ARCTA. Zakłady wydawnicze M. Arcta w Warszawie wydały dwa Słowniki: „Mały Słownik Języka Polskiego“ i „Mały Słownik Wyrządów Obcych“. Ceny Słowników niskie, zł. 2.70 za pierwszy i zł. 6.90 za drugi, mniej więcej podwójnej objętości. Jak wiadomo programy nauuczania wymagają przygotowania uczniów do samodzielnego korzystania z pomocy słowników i kładą na tę pracę specjalny nacisk. Trudność polegała na tem, że słowniki językowe, prócz ortograficznych; były za kosztowne na stosunki szkolne i znajdowały się tylko w bibliotekach, co ogromnie ograniczało ich używanie. Obecnie Małe Słowniki M. Arcta mogą już spełnić zadanie, wyznaczone słownikiem w programach; na parę złotych zdobędzie się niejeden uczeń nawet w szkole powszechnej. Małe Słowniki są dobrze zrobionymi i starannie obmyślanymi skrótami ze zwykłych Słowników M. Arcta, pomieszczonych w Spisach Książek Pomocniczych dozwolonych przez Ministerstwo W. R. i O. P. Wydane zostały w niewielkim podziemnym formacie, dobrze zbroszowane, w estetycznej barwnej okładce.

DR. E. PIASECKI, prof. Uniw. Pozn.: „Zarys teorii wychowania fizycznego“. Wydanie 2. Stron

XVI+418. Wydaw. Zakładu Narod. im. Ossolińskich.

W części ogólnej kładzie autor podwaliny wiadomości zasadniczych. Rozpatruje zatem kolejno, w pierwszych dwóch rozdziałach, istotę tego działu wychowania, jego granice wobec dziedzin sąsiednich, jego cele i środki, układ całości. Dwa dalsze rozdziały zajmują się zdobyciami naszej wiedzy w zakresie fizjologii pracy mięśniowej, wraz z najkonieczniejszymi wiadomościami z dziedziny patologji. W rozdz. V—VI autor zaznajamia czytelnika z odrębnościami grup i jednostek, domagając się uwzględnienia w wychowaniu fizycznym.

Część szczegółowa przynosi systematyczny przegląd ćwiczeń cielesnych. A zatem cwiczenia układu ruchowego, cwiczenia układu nerwowego, a potem prostsze cwiczenia czynności wegetatywnych: chód, bieg, skok, zwis, podpór, rzut, cios i t. p.; jazda konno, kolarstwo, pływanie, wioślarstwo, narciarstwo, lyżwiarstwo. Wreszcie zespoły, powstałe z różnych połączeń tych elementów: cwiczenia rozrywkowe, cwiczenia użytkowe, cwiczenia rozumowane (gimnastyka); harce (skauting) jako synteza wychowania fizycznego i moralnego; stosunek wzajemny różnych części składowych wychowania fizycznego; dawka tygodniowa i dzienna ćwiczeń cielesnych; uwagi końcowe. — By nie rozszerzać zbytnio ram książki, autor znaczną część miejsca na konieczne przyczynki uzyskał kosztem skróceń mniej niezbędnych wywodów pierwszego wydania. Pośród nowych badań naukowych oczywiście uwzględnił nadeszłyśko wcale pokaźny dorobek polski.

Radio.

ELEKTROWNIE RADJOFONIZUJĄ MIASTA. Związek Elektrowni Polskich rozpoczyna planową akcję wśród odbiorców prądu elektrycznego za jaknajszerszym używaniem odbiorników radiowych. Akcja elektrowni będzie miała niewątpliwie bardzo duże powodzenie, gdyż elektrownie pozostają w stałym kontakcie z tą częścią ludności kraju, której sytuacja materialna pozwala na kupno odbiornika, a potrzeby skłaniają do słuchania audycji radiowych. Dwadzieścia sześć elektrowni regionalnych w Polsce rozpoczęło organizację ratulnej sprzedaży odbiorników radiowych, ponosząc nawet trud rejestrowania abonentów w urzędach pocztowych, zakładanie anten przez fachowców, a przedewszystkiem inkasowanie rat za odbiorniki przez inkasentów elektrowni przy płaceniu za prąd.

„NA MAZURACH PRUSKICH“. „Płyniemy przez jezioro Mokra — wjeżdżamy w rzekę Krutynę, która jest uważana za najpiękniejszą partję na całym Pojezierzu Mazurskiem. Ogarnia nas urok absolutnego pustkowi. W pewnym momencie na zalanie rzeki widzimy na wybrzeżu komfortową kawiarnię. Zajeżdżamy potem do wsi Piecki - Krutynskie, prowadzimy ciekawą rozmowę z mieszkańcami“. Oto jeden z etapów podróży kajakowej p. M. Wańkowi-cza, o której opowiada radjostuchaczom w cyklu reportaży „Na Mazurach Pruskich“. Reportaż p. t. „W Pieckach - Krutynskich“ nadany zostanie dn. 23. 11. o godz. 17.00.

WIEŚ POLSKA W TWORCZOŚCI STANISŁAWA MONIUSZKI. St. Moniuszko, który tak obficie czerpał z życia wsi polskiej materiał do swych utworów, specjalnie musi być bliski naszym rodakom z zagranicy, w dużej liczbie pochodzącym ze wsi. Audycje dla Polaków z zagranicy w dniu 23. 11. o godz. 21.00 p. t. „Wieś polska w twórczości Stanisława Moniuszki“ uwyppukli i przedstawi słuchaczom Polskiego Radja bliskie ich sercu motywy jego twórczości.

NIEDZIELA, DNIA 24-go LISTOPADA 1935 r.

Kraków. (293.5 m). Godz. 9 Transmisja z Warszawy; 9.15 Muzyka z płyt; 9.40 Transmisja z Warszawy; 9.50 Program na dzień bieżący; 10 Transmisja nabożeństwa z Łodzi; 11 Transmisja z Warszawy; 11.57 Sygnał czasu oraz hejnał z wioły Marjackiej; 12.08 Przegląd teatralny; 12.15 Transmisja z Wina i Warszawy; 14.20 Koncert żyweń z płyt; 15 Transmisja z Warszawy; 15.10 Muzyka z płyt; 15.25 Pogadanka: Jak urządzić mieszkanie w jednym pokoju; 15.35 Dalszy ciąg muzyki z płyt, g. 15.45—18.00 Transmisja z Warszawy i Poznania; 18 Pół godziny z Wiednia — piosenki; 18.30 Transmisja z Warszawy; 19.15 Program na dzień następný; 19.25 Koncert reklamowy; 19.40 Wiadomości sportowe; 19.45 Transmisja z Warszawy i Lwowa; 21.30 Transmisja z Poznania; 21.45 Wiadomości sportowe; 22 Transmisja z Warszawy; g. 23.06 Muzyka taneczna z płyt.

Lwów. (877.4 m). Godz. 14.20 Wśród wielkich artystów — reportaż muzyczny; 15 Skrzynka listna; 20.45 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego; 21 Na wesolej lwowskiej tali; 21.45 Wiadomości sportowe z Lwowa.

Warszawa. (1393.8 m). Godz. 9 Sygnał czasu i pieśń „Bogurodzica“; 9.08 Gazetka rolnicza; 9.15 Muzyka z płyt; 9.40 Dziennik poranny; 9.50 Program na dzień bieżący; 10 Transmisja nabożeństwa z Łodzi; 11 Muzyka z płyt; 11.15 Otwarcie Walnego Zjazdu Delegatów Związku Oficerów Rezerwy; g. 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wioły Marjackiej w Krakowie; 12.08 Przegląd teatralny; 12.15 Poranek muzyczny z Wina; W przerwie o godz. 13 Teatr Wyobraźni z Wina; 14 Legendy opowiadane córce Adama Mickiewicza — recytacja; 14.20 Muzyka z płyt; 15 Godzina rolnika; 16 Lamigłówni; 16.15 Recital fortepianowy; 16.45 Cała Polska śpiewa; 17 Muzyka taneczna z płyt; 17.40 Migawki regionalne; 18 Pół godziny z Wiednia; 18.30 Teatr Wyobraźni; 19.15 Program na dzień następný; 19.25 Koncert reklamowy; 19.40 Wiadomości sportowe; 19.45 Co czytać: 20 Koncert orkiestry P. R.; 20.45 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego; 20.50 Dziennik wieczorny; 21 Na wesolej lwowskiej tali; 21.30: Felleton z Poznania; 21.45 Wiadomości sportowe; Katowice. (395.8 m). Godz. 12.03 Co słysać na Śląsku; 15 Latarnie morskie — pogadanka; 15.22: Pogadanka rolnicza; 15.35 Polecki z płyt.

Co słychać w Krakowie

L I S T O P A D:

Sobota 23: Klemens I. pap. męcz., Felicyty męcz., Lukrecji p. męcz.
Wschód słońca 7.07, zachód 15.47.
Długość dnia 8 godzin i 40 min.
Niedziela 24: 24 po św. Jona od Krzyża, kapł. wyznawcy, Chryzogona męcz., Firminy p. męcz.
Wschód słońca 7.08, zachód 15.46.
Długość dnia 8 godzin i 33 min.

KIEDY WOJEWODA ŚWITALSKI OBEJ-
MIE URZĘDOWANIE. Przyjazd nowomianowa-
nego wojewody dr. K. Świtalskiego do Kra-
kowa spodziewany jest w nadchodzącym ty-
godniu. Możliwe, że nastąpi on we wtorek. —
Bezpośrednio po przyjeździe dr. Świtalski
obejmie urządowanie.

AKADEMICZKA SPADŁA Z III PIĘTRA.
Tajemniczy wypadek zdarzył się późnym wie-
czorem w czwartek na ul. I Osiedle Oficerskie.
Z III piętra kamienicy nr. 15 wypadła 25-let-
nia Olga Bobakówna, studentka Uniw. Jag.
Lekarz Pogotowia przewiózł niebezpieczną do
szpitala. — Przeprowadzone dochodzenia wy-
kazały, że Bobakówna usiłowała popełnić sa-
mobójstwo. Bobakówna jest Ukrainką.

STRZALY W „LOCARNO“. We czwartek
wieczorem w budynku mieszczącym bar „Lo-
carno“ na Prądniku Czerwonym, przy ul. Pił-
sudskiego 3, wystrzelał z rewolweru skierowa-
nym w serce, odebrał sobie życie 24-letni
murarz Wład. Ryłski. Ryłski przybył przed
kilkoma dniami ze Lwowa do swej narzeczonej
Z. Barzównej, tancerki, występującej w „Lo-
carno“. Ryłski czynił Barzównej wymówki, że
chodzi z innymi mężczyznami. Gdy w piątek
spozstrzegł, że narzeczona mimo jego próśb
wyszła z jednym z gości baru „Locarno“, wró-
cił do mieszkania Barzównej i popełnił samo-
bójstwo.

DWIE KRADZIEŻE BIZUTERJI. W czar-
tek 21 bm. łupem niewyślędzonych złodziei
padła biżuterja, nakrycie stołowe i kandelabry
wartości 520 zł., własność Małki Neuman,
Dietłowska 48, oraz złoty zegarek, dolarówka
nr. 135-389-6 i inne przedmioty wartości 713
złoty, własność Jakóba Rosenbluma, ulica
Brodzińskiego 3.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

FILMOWA PROPAGANDA L. O. P. P. —
W każdy wtorek, czwartek i sobotę wyświe-
tlane będą od godz. 19—19 filmy propagando-
we L. O. P. P. w Ośrodku Propagandy, róg
ul. Podwale i Pierackiego.

POSIEDZENIE KOŁA T. N. S. W. odbę-
dzie się w sobotę 23 bm. o godz. 19 w lokalu
przy ul. Gołębiej 6, II. p. Na porządku dzien-
nym: Odczyt dr. Zd. Stieberta, doc. U. J. na
temat: „Pogadanka o Łużycach“. Goście mile
widziani.

ODCZYTY O ROZWOJU ŚWIADOMOŚCI
NARODOWEJ. Drugi z serii odczytów o Roz-
woju świadomości narodowej, prof. St. Kota
pt. „Rozwój świadomości narodowej w epoce
Odrodzenia“, wygłoszony zostanie w środę 27
bm. w sali Kopernika Uniw. Jag. o godz. 19,
a nie jak ogłoszono na afiszach w niedzielę
24 bm.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Sobota: „Stare wino szumi“.
Niedziela: „Port San Diego“ i komedia:
„Azais“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: „Chciałbym a boję się“.
WANDA: „Sen nocy letniej“.
APOLLO: „To lubię mężczyźni“.
SZUKA: „Bosambo“ (w cieniu Abisynji).
UCIECHA: „Ilonka“ (Fr. Gaal).
STELLA: „Port San Diego“ oraz komedia:
„Kobieta Tarzan“.
ADRIA: „Symfonia pracy“ oraz „Nasi chłopcy
marynarze“.
PROMIEN: „Niedokofiezoną symfonia“.
BAGATELA: „Ludzie w bieli“ i rewja: „Ser-
teczne uśmiechy“.

KINO MUZEUM wyświetla w sobotę i nie-
dziele film pt. „Dla ciebie śpiewam“ (Jan
Kiepura i Marta Eggerth).

„STARE WINO SZUMI“ Z ST. WYSOCKA
I K. JUNOSZĄ-STĘPOWSKIM. Dzisiaj w so-
botę wieczorem i jutro w niedzielę popołud-
niu dana będzie pogodna i pełna humoru ko-
medja Micksa i Dukesa „Stare wino szumi“.
Jako prababka rodu Popinotów wystąpi w jed-
nej z najświetniejszych ról Stanisława
Wysocka, zaś Karola Popinota odtworzy Kazi-
mierz Junosza-Stępowski, który przybył do
Krakowa wziąć udział w tych dwóch przedsta-
wieniach. — Trzecim a zarazem ostatnim wy-
stępem K. Junoszy-Stępowskiego będzie kre-
acja barona Mirtza w komedji Verneuil
„Azais“, w niedzielę wieczorem.

Przeciął sobie żyły i skozył z III piętra.

W piątek w południe, na strychu domu
przy ul. Tarłowskiej 11, mężczyzna nieznanego
nazwiska dokonał niebezpiecznego zamachu
samobójczego. Skoczył z III piętra.

TRUSKAWIEC-ZDROJ

SEZON ZIMOWY OD 1 GRUDNIA DO 1 MARCA.

NATURALNE KĄPIELE SOLANKOWO-SIARCZANE, OKŁADY BOROWINOWE.

Informacji żądać, mieszkania zamawiać
tylko przez ZARZĄD ZDROJOWY.

O niższe ceny gazu i prądu elektrycznego.

(B) Pan premier w swej mowie programo-
wej o konieczności zrównoważenia budżetu
kosztem urzędników zapowiedział obniżkę
czynszów, opłat za prąd elektryczny i za gaz.
Na razie zredukowano urzędnikom pobory i
obniżono czynsze w starych domach, o obniż-
ce za prąd elektryczny i za gaz... cicho.

Koszta elektryki i gazu były zawsze nad-
mierne, a obecnie są nieznosne dla szerokiej
rzeszy urzędników. Drożyzna gazu i elektrycz-
ności zwłaszcza w Krakowie była niejednokrot-
nie poruszana, gdyż ceny te, monopolowe —
miejskie, w Krakowie leżącym prawie w za-
głębi węglowym były wprost horrendalne.
Wiadomo przecież wszystkim, gdyż nie jest
to tajemnicą, że kilowat prądu elektrycznego
kosztuje gminę krakowską kilka groszy, a
miasto sprzedaje go swemu konsumentowi po
65 gr.

Zarząd miasta na czynione mu z tej przy-
czynny zarzuty usprawiedliwił się, że elektro-
wnia daje zysków kilka milionów rocznie i o
taką kwotę są mniej opodatkowani obywatele
Krakowa. To stanowisko gminy nie jest słuszne,
gdyż tego rodzaju rozumowanie opo-
datkowie wszystkich, a nie tych, którzy winni
być opodatkowani. Dlatego urzędnicy kate-
gorji XI do kategorii V mają płacić podat-
tek w formie opłat za prąd elektryczny w tej
samej wysokości jak bogate kupiectwo żydow-
skie. Skoro miasto potrzebuje wyższych wpływów
podatkowych niechaj opodatkuje tych,
którym słusznym należy podatków wyższe nało-
żyć, ale niechaj nie czyni tego w formie dykto-
wania nadmiernych cen za prąd elektryczny
dla wszystkich obywateli.

A gaz? Ceny gazu są najwyższe w Krako-
wie. Bydgoszcz, Poznań, Warszawa mają gaz
znacznie tańszy. Dyrekcja Gazowni krakow-
skiej tłumaczy, że musi pokryć inwestycje,
które kosztowały setki tysięcy. Zgoda. Ale
dlaczego to pokrycie ma być dokonane w tak
szybkim tempie? Czy nie byłoby rozsądniej
rozłożyć te spłaty na dłuższy okres czasu, aby
zużycie gazu w Krakowie mogło osiągnąć
taki poziom jaki miasto ówczesne miało
powinno. Właśnie skutkiem niebywałej dro-
żyzny gazu, abonenci ubywają i gazownia
nie ma odbiorców w tej ilości w jakiej mieć
powinno, mimo przeprowadzenia tak kosztow-
nych inwestycji.

Obiecywał p. premier obniżkę wyrobów
monopolowych, ale jak o tej obniżce też
cicho. Ogół mało interesuje obniżka opłat za
telefon, gdyż urzędnik niema za co utrzymy-
wać telefonu, przypomnieć tylko należy, że
obniżka ta była również zapowiedziana. Obniż-
ka cen spirytusu też wielu nie interesuje, na-
tomiaś obniżka cen wyrobów monopolu za-
palczanego i tytoniowego byłaby dla ogrom-
nej większości społeczeństwa bardzo pożądana,
a nawet konieczna. Niejeden urzędnik musiał-
by bowiem palić gorsze gatunki tytoniu, a mo-
że nawet wogóle przestać palić, gdyby ceny
papierosów nie uległy obniżce.

W związku z budową wodociągów i przy-
znaniem na ten cel dalszych kredytów i sub-
wencji, bawił onegdaj w Kalwarii Zebrzydow-
skiej wicemarszałek Senatu dr. Kwaśniewski
z dyrektorem funduszu pracy Czarnieckim i
inspektorem woj. PZUW. inż. Nowakowskim.

NOWY ZARZĄD TOWARZYSTWA LARYN- GOLOGICZNEGO.

Onegdaj odbyło się Doroczne Walne Zebranie
nie oddziału krak. Polskiego Towarzystwa
Oto-Ryno-Laryngologicznego w Klinice Laryn-
gologicznej Uniw. Jag. Po złożeniu sprawozda-
nia rocznego przez ustępujący Zarząd i udzie-
leniu mu absolutorjum, został wybrany nowy
Zarząd w następującym składzie: prezes —
dr. A. Schwarzbart (po raz drugi), wicepre-
zes — dr. Eug. Kłassa-Brunicki (po raz dru-
gi), sekretarz — dr. A. Wadoń. Po ukończe-
niu Walnego Zebrania odbyły się demonstra-
cje przypadków.

ANONIMOWY KONKURS PIANISTÓW.

W dniach 15 i 16 grudnia br. organizuje
Związek Szkół Muzycznych w Polsce konkurs
eliminacyjny dla młodych pianistów polskich
w Warszawie, celem wybrania reprezentantów
polskich na międzynarodowy konkurs Chopi-
nowski, który odbędzie się w roku 1937 w
Warszawie. Stowarzyszenie Młodych Muzyków
w Krakowie chce umożliwić najzdolniejsze-
mu pianistcie wśród swoich członków wzięcie
udziału w konkursie eliminacyjnym warszaw-
skim, urządzi w swoich ramach konkurs o na-
grode prezesa p. Magdaleny Lipkowskiej. Cel-
lem uzyskania możliwie bezstronnej oceny
kandydaci wystąpią na estradzie zastąpionej
kotarą, przyczem nie będą ujawnione nazwi-
ska, lecz tylko numery poszczególnych uczest-
ników przydzielone im na podstawie losowa-
nia. Nazwisko pianisty, który zdobędzie na-
grode zostanie ogłoszone bezpośrednio po kon-
kursie. Prawo głosowania mają wszyscy człon-
kowie zwyczajni SMM. Konkurs ten odbędzie
się w niedzielę 24 bm. w lokalu Stowarzysze-
nia, ul. Sławkowska 12 o godz. 16-iej w miejsce
zwykłych audycyji niedzielnych. Nagrodę zdo-
bytą przez laureata konkursu stanowią będzie
pokrycie kosztów wyjazdu do Warszawy i
uczestnictwa w konkursie.

Z ziemi krakowskiej

PRZED ROZPOCZĘCIEM BUDOWY WODO- CIĄGÓW W KALWARJI.

W związku z budową wodociągów i przy-
znaniem na ten cel dalszych kredytów i sub-
wencji, bawił onegdaj w Kalwarii Zebrzydow-
skiej wicemarszałek Senatu dr. Kwaśniewski
z dyrektorem funduszu pracy Czarnieckim i
inspektorem woj. PZUW. inż. Nowakowskim.

Sport

JADĄ W DALEKI ŚWIAT.

Tenisiści austriacy Dawarowsky i Metaxa
wyjeżdżają w tych dniach na tournée do In-
dyj. — Piłkarze wiedeńskiego Rapidu rozegra-
ją w czasie Świąt Bożego Narodzenia mecze
w Algierze i Maroko.

CZECHOSŁOWACJA — NIEMCY 2:2.

Reprezentacja Niemiec w hokeju lodowym
zremisowała w Pradze z reprezentacją Czecho-
słowacji 2:2 (1:1, 0:1, 1:0).

CZYTELNICY!

Żądajcie „Głosu Narodu“
we wszystkich kawiarniach
restauracjach, w Urzędach
pocztowych i na dworcach
kolejowych!

Udziałowcy i wierzyciele Banku Wolnego przystępują do akcji.

Jak wiadomo na zebraniu udziałowców i
wierzycieli upadłego Banku Wolnego w dniu
17. XI. br. wybrano obserwacyjny Komitet skła-
dający się z 30-tu osób, który ujął sprawę
Banku. W dniu 21 bm. w lokalu Związku Rze-
mieśników Krakowskich nastąpiło ukonstytu-
wanie Komitetu. Prezesem wybrano p. Al. Ję-
drzejewskiego, zastępcą p. L. Korzeniowskiego;
ponadto wybrano Komisję, którym powierzono
specjalne funkcje. Komitet po bardzo ożywie-
nej dyskusji szczególną uwagę zwrócił na
kwestję odpowiedzialności karnej i cywilnej
poszczególnych organów Banku. W tej spr-
awie Komitet postanowił podjąć w najbliższym
czasie energiczną akcję u czynników ofi-
cyjnych na terenie Krakowa, oraz stolicy.

Marsz. Badoglio na czele sił włoskich w Abisynji,

Dotyychczasowy dowódca sił włoskich w Abisynji
gen. de Bono, został mianowany marszałkiem.
Równocześnie wezwano go do kraju. Na jego
miejsce przybył już do Asmary marsz. Badoglio,
który obejmuje naczelną dowództwo nad armią
włoską walcząca z Abisynczykami. Krają
pogłoski, że gen. de Bono został odwołany,
ponieważ nie stosował się do zleceń Mussoliniego,
który nakazywał szybki marsz w głąb Abisynji.
Przekazanie zaś buławy marszałkowskiej gen. de Bono
miało być tylko osłoda dla tego starego żoł-
nierza. (Na dieciu marsz. de Bono — w cza pce).

Życie gospodarcze

Cel kongresu krakowskiego.

Z okazji 525-letniego istnienia organizacji, podjęliśmy myśl zjednoczenia w Krakowie, całego polskiego kupiectwa, zjednoczonego w Radzie Naczelnej Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego w Warszawie.

Rzucona na wiosnę br. myśl, realizuje się w dniu 24 listopada 1935 r., w którym gościć będzie nasz gród polskie kupiectwo.

Zdajemy sobie sprawę, iż obrady krakowskie nie dadzą cudownego lekarstwa na dręczące polski handel dolegliwości, wskazać winny jednak środki dla wzmoczenia odporności i przystosowania warsztatów pracy do nowych warunków, dając równocześnie potężny bodziec psychiczny, dla pobudzenia wiary we własne siły, których niechaj dostarczy Kongresowi historia naszej prastarej organizacji, która „Contra spem sperans“ przetrwała największe burze.

Wierni przysiędze naszych przodków, złożonej przy założeniu Kongregacji w dniu 25 lutego 1410 „że w tej sprawie, do której jesteśmy wybrani, to jest w sprawie kupieckiego pożytku i korzyści, wiernie patrzeć i działać chcemy, wedle najlepszego, naszego rozumienia i w żadnej mierze ani młotem ani niechęcią nie damy się kierować i na żadne wykroczenia w tymże zezwalać; o nich będziemy rajcom donosić i nie chcemy żadnych układów zawierać bez wiedzy i woli Rady“, pragniemy wraz z całym kupiectwem polskim nadal pracować dla dobra Państwa Polskiego.

E. JAKUBOWSKI

Starszy Krak. Kongregacji
Kupieckiej.

Kupiectwo żąda reformy systemu podatkowego.

Wśród wielu palących zagadnień polskiego handlu w chwili obecnej, które będą przedmiotem rozważań Kongresu Kupiectwa, wysuwa się na czoło **problem zasadniczej reformy podatkowej i przebudowy ustawodawstwa ubezpieczeń społecznych.**

DROBNA POPRAWA W PROCEDURZE. Ujednolicenie procedury podatkowej, dokonane dzięki wydaniu ordynacji podatkowej, stanowi znaczny postęp w kierunku naprawy naszego systemu podatkowego. Takim ważnym postanowieniem nowej ordynacji jest jej art. 76, który mówi, że władze wymiarowe mają **obowiązek oparcia wymiaru na materiale faktycznym.** Wcielenie w życie tej istotnej dla podatnika zasady ma się odbywać nawet, jak to wynika z ostatnich okólników ministerstwa skarbu, pod dyscyplinarną odpowiedzialnością urzędników.

PRZEŻYTKI FISKALNE. Jeśli natomiast idzie o materialne ustawodawstwo podatkowe, to obciążone jest ono rażącymi wadami. Podatki odziedziczone po zaborcach, stworzone w czasach gospodarczych zgoda odmiennych od chwili obecnej, dla innych zupełnie systemów gospodarczych, są niejednokrotnie **przeżytkiem fiskalnym.** — Inne znów podatki, a w szczególności **obrotowy i dochodowy,** tworzone były w okresie inflacji. W tych warunkach konieczną staje się gruntowna, od podstaw przebudowa, całego systemu podatkowego.

Myślą przewodnią tej przebudowy musi być dążenie do **sprawiedliwego rozłożenia ciężaru podatkowego na wszystkie grupy społeczne** i uznania zarówno w ustawodawstwie, jak i w praktyce zasady, że podatek może być brany nie od tego, od kogo jest go wziąć najłatwiej, lecz tego, kto według założeń sprawiedliwego rozkładu ciężaru podatkowego jest do poniesienia tego ciężaru **obowiązany.**

ILE HANDEL PŁACI? Jakżeż dzisiaj wygląda w świetle cyfr obciążenie handlu w porównaniu do ogólnych wpływów podatkowych z tych podatków, które handel płaci?

W dziale podatku przemysłowego, handel wpłaca kwotę około 84 milionów złotych na ogólną sumę 173 miliony zł. w dziale **świadectw przemysłowych** handel płaci 17 milionów zł. na ogólną kwotę 27 milj. zł.; — w dziale **nadzwyczajnej daniny majątkowej** 5 milj. zł. na ogólną sumę 24 miliony zł. — w dziale 10 proc. **dotatku nadzwyczajnego** handel płaci około 10 milj. zł. na ogólną sumę 33 milj. zł. W ten więc sposób handel parcypuje w budżecie państwa sumą 157 milj. zł. na ogólną sumę jaką podatki to przynieść mają 659 milj. zł. Procentowo więc udział handlu wynosi **około 24 procent.**

Powyższe cyfry ilustrują udział handlu w dochodach skarbu państwa w porównaniu z liczebnością stanu kupieckiego świadczą, że handel dźwiga na sobie niewspółmiernie wielki ciężar w stosunku do innych grup społecznych.

JAKIEJ CHCEMY REFORMY? Reforma podatkowa o ile ma przynieść pozytywne wyniki i spełnić nadzieję kupiectwa, mieć winna charakter **generalny, a nie fragmentaryczny** tj. musi objąć cały nasz schorzał i zniekształcony „dotatkami kryzysowymi“ system podatków bezpośrednich.

Fundamentem systemu podatkowego winien się stać **podatek dochodowy, jako najbardziej gospodarczo uzasadniony.** Podatek ten w takiej jednak być winien wysokości, iżby swą progresywną skalą obciążenia nie odstraszał wprost chcących zarabiać, od **rabiania.** Gdy bowiem podatnik zyskuje w skarbie państwa tak **bardzo uciążliwego współnika w podziale zysków,** to osłabia to gospodarczą działalność płatników, widzących zbyt nisko wyniki swej pracy.

Przez sprawiedliwy rozkład ciężaru podatku dochodowego rozumiemy jednak nie tylko pociągnięcie do świadczeń wszystkich tych, którzy zarabiają, lecz również wprowadzenie zasad, któreby umożliwiły uwzględnienie przy określaniu dochodu tych momentów, które decydują o rzeczywistej wartości dochodu. Związane idzie tu o stosunek **osiągniętego dochodu do zaangażowanego kapitału,** który to stosunek dziś nie jest absolutnie uwzględniany.

W odniesieniu do **podatku przemysłowego** ustosunkowujemy się w dalszym ciągu krytycznie uważając, że winien być on zastąpiony **raczej nowoczesnym podatkiem przychodowym.** Gdyby zaś podatek przemysłowy został miał nadal, należałoby go zreformować tak, by taryfa świadczeń przemysłowych uległa rewizji, a podatek obrotowy by został scalony. Należy zatem dążyć do uniknięcia podwójnego opodatkowania.

Należałoby również zastanowić się nad **możliwością zniesienia tych podatków,** które dziś są niewątpliwie dla podatku przemysłowego podatkami **konkurencyjnymi,** jak np. podatku od szylków, opłat patentowych itp.

Gruntownej rewizji ulec powinna **ustawa o opłatach stemplowych** i to zarówno pod względem wysokości tych opłat, jak i pod względem techniki ich poboru. Wysokość opłaty stemplowej nie może być taka, iżby działała ona hamująco na zawieranie transakcyj. Jeśli idzie o **technikę, to stwierdzić należy, że ustawa o opłatach stemplowych jest tak niezwykle skomplikowana,** że nikt nie może być nigdy pewien, czy wydając jakiś dokument, prawidłowo uiszcza opłatę stemplową. Ustawa ta winna być jasna i prosta.

Mówiąc o całokształcie ustawodawstwa podatkowego nie sposób nie wspomnieć, że **radikalnej zmiany, wymaga ustawodawstwo dotyczące finansów komunalnych, zwłaszcza pod kątem widzenia kumulacji podatków i obejmowania jednym nakazem kilku podatków.**

DR. ADAM DOBROWOLSKI
sekretarz Krak. Kongregacji
Kupieckiej.

Podatek od rent.

Wydane ostatnio przez rząd dekrety dotyczą m. in. dziedziny ubezpieczeń społecznych. Mianowicie specjalnemu podatkowi od uposażeń, wypłacanych z funduszy publicznych, podlegać będą także wszystkie renty, płacone z tytułu ubezpieczenia pracowników umysłowych. Obowiązywać tu będzie następująca skala: Renty od 110 do 165 złotych — 5,5 proc., od 165 — 220 zł. 7 proc., od 220 — 560 zł. — 8 proc., i od 560 do 725 zł. — 10 proc. Podatkiowi nie podlegają renty, których wysokość nie przekracza 100 złotych miesięcznie. Niezależnie od tego pobierany będzie dotychczasowy podatek dochodowy, jednak bez dodatku kryzysowego.

Pozatem obniżono komorne w domach nowych, należących do instytucji ubezpieczeń społecznych i nie podlegających ochronie lokatorów. Obniżka wynosi przy mniejszych mieszkaniach 15 proc. (1, 2 i 3 izby), a 10 proc. przy 4-izbowych i większych.

Rada ministrów uchwaliła ponadto projekt dekretu obniżający wysokość odsetek zwłoki od zaległych składek w ubezpieczeniach społecznych z 12 na 9 proc. w stosunku rocznym a w razie rozłożenia na raty nawet do 6 proc. Obniżenie odsetek dotyczy nowych zaległości.

Wreszcie nadmienić należy iż przewidziane jest obniżenie rent wypłacanych w instytucjach prywatnych lub publiczno-prawnych.

Miljonowe zasiłki żydów angielskich

dla kupiectwa żydowskiego w Polsce.

Bardzo znamienne doniesienie żydowskiej agencji telegraf, zamieszcza onegdajszy „Nowy Dziennik“. Podaje ono, iż na posiedzeniu Board of Deputies w Londynie, kierownik akcji pomocy żydom polskim, Józef Meler odczytał sprawozdanie, z którego wynika, że w ramach angielskiej kampanji na rzecz żydów w Polsce, zebrano do tej pory sumę **24.000 funtów szterlingów.** W dalszym ciągu swego sprawozdania Meler zakomunikował o **planie stworzenia funduszu 150 tys. funtów szterlingów na pomoc konstruktywną dla żydów polskich.** „Plan ten — podaje ZAT — opracowano przy współpracy dyrektora Jointu na Europę, dra Bernarda Kahna. Zgodnie z planem, należy zebrać w Wielkiej Brytanji na ten cel 40.000 funtów. Joint ma wyasygnować 75.000 dolarów, zaś resztę uzyska się z pożyczki około 75.000 dolarów, której udzielić ma pewna instytucja państwowa, oraz suma która ma na ten cel być zebrana wśród żydów w samej Polsce. Według danych Mellera, w Anglii zebrano już na cele tego funduszu 4.000 funtów szterlingów“.

Z doniesień tych wynika jasno, że żydostwo w Polsce zasilane zresztą stale funduszami amerykańskich kapitalistów żydowskich, otrzymać w najbliższym czasie **nowe znaczniejsze zasiłki finansowe ze specjalnie utworzonych, przez żydów angielskich funduszy.** Jak podaje depesza ZAT ma to być pomoc „konstruktywna“, co zapewne, oznaczać ma rozdzielanie jej między żydów w Polsce na stworzenie przez nich nowych lub rozwinięcie istniejących placówek przemysłowych i handlowych, tworzenie spółdzielni kredytowych itd. Tę samą misję spełnia wśród żydów w Polsce od szeregu lat amerykański „Joint“, przy poparciu którego powstały setki kas bezprocentowych w prawie 600 miastach i miasteczkach polskich. —

W ciągu tylko drugiego półrocza 1926 i w 1927 roku kasy te otrzymały z Jointu na **pożyczki bezprocentowe przeszło pół miliona dolarów.** Pozatem dysponują one milionowe mi wkładami miejscowej ludności żydowskiej, subwencjami instytucji komunalnych a także subwencjami rządowymi. Jak właśnie we wczorajszym numerze donosiliśmy, delegacja posłów żydowskich interwenjowała u ministra opieki społecznej w sprawie pomocy rządu dla tych kas żydowskich.

Widzimy więc, że żydowski handel i drobny przemysł w Polsce korzysta z **wielostronnej, stałej, zorganizowanej pomocy finansowej.** Należy zaś pamiętać, że kasy bezprocentowego kredytu nie są jedynym źródłem tej pomocy dla żydostwa. Ma ono zatem gęstą sieć spółdzielni kredytowych (w roku 1928 w około 300 miejscowościach w Polsce) a także olbrzymią większość banków prywatnych, opartych na kapitale żydowskim i prowadzonych przez żydów. Tem tłumaczy się nie tylko odporność żydowskiego handlu na kryzys, niszczący tak dotkliwie polskie placówki gospodarcze ale i stałą ekspansję żydowską w formie zakładania nowych placówek handlowych oraz zdobycze w stanie posiadania nieruchomości w miastach. W tem tkwi istotna przewaga, ciężająca nieubłaganą konkurencją nad polskim handlem pozabawionym w tej chwili wszelkich możliwości kredytowych i takich ułatwień, jakie stoją do dyspozycji żydowskiego kupca. Wobec tego wagi tej, szczególniejszego znaczenia nabiera inicjatywa Naczelnej Rady Kupiectwa Polskiego, która na kongresie krakowskim ma wystąpić z opracowanym planem **udostępnienia chrześcijańskiemu kupiectwu wielkiej centrali kredytowej.** Będzie to ważny środek obronny przeciw postępowi żydowskiej inwazji gospodarczej.

Przeclawski.

Geny giełdowe zboża.

Na giełdzie zbożowo-towarowej w Krakowie notowano w piątek 22 bm. następujące ceny:

Zboża. Pszenica dworska czerw stand. 19.00—19.25; biała stand. 18.50—18.75; targowa stand. 18.25—18.50; żyto dworskie stand. 14.00—14.25; targowe stand. 13.75—14.00; owies dworski stand. 15.00—15.50; targowy stand. 14.25—14.50; jęczmień dworski stand. 14.50—16.00; targowy stand. 13.75—14.25; kukurudza kraj. 16.50—17.00; proso 13—14.

Artykuły strączkowe. Groch Wiktorja 34—37; pół Wiktorja 28—30; zwykły jadalny 25—27; fasola cukr. biała (jastek) 37—39; biała 24—25; kłoc kowa 24—25; długa 26—27; Wachtel 23.00—24.00; bobik 16.50—17; wyka ciemna 20.50—21.50; szara 19.50—20.50; peluska 24—26; lubin żółty 10.75—11; niebieski 9.40—9.60.

Artykuły pastewne. Makuchy rzepakowe 12.50 do 13; lniane 37-38 proc. biały i łus. 16.50—17.00; siano słodkie nowe 7.50—8; średnie nowe 6.50—7;

kwaśne 5—5.50; potraw 5—5.50; koniczyzna pastewna nowa 9—10; słoma długa 4—5; mierzwa luzem 4—4.50; ziemniaki stolowe 4.50—4.75.

Nasiona. Rzepak zimowy z workiem 43—44; rzepik czyszczony letni słodki z workiem 39—40; siemię lniane z workiem 90 proc. basis 34—34.50; mak niebieski z workiem 70—72; szary 65—67; kminek kraj. czyszczony 85—88.

Przetwory młynarskie. Mąka pszenna gat. IA st. wym. 0-20 proc. 35—36; gat. IB st. wym. 0-45 proc. 32—33; razowa 0-90 proc. 23.00—24.00; mąka żytnia okr. Krak. I gat. st. wym 0-55 proc. 23.00—23.50; razowa 0-90 proc. 18.50—19; mąka żytnia okr. Poznańskiego I gat. st. wym 0-55 proc. 23.25—23.75; otręby żytnie standardowe 8.75—9; pszenne stand. średnie 8.75—9.00; perlówka 34—35; pecak fabryczny z workiem 22.50—23.50; chłopski bez worka 20.50—21; siekanka jęczm. fabr. z workiem 22.50—23.50; chłopska bez worka 21—22; kasza jaglana fabryczna 28—29; chłopska 24—25; tatarczana cała 28—30; łamana 26—28.

Tendencja utrzymana; podaż mała; dowozy lokalne małe.

Telegramy.

Proces terrorystów chorwackich

o udział w zamachu marsylskim — odroczoney.

Paryż. (PAT.) Proces terrorystów chorwackich w Aix-En-Provence, oskarżonych o udział w zamachu marsylskim, został odroczoney do sesji styczniowej. Nastąpiło to na skutek tego, iż przewodniczący izby adwokackiej

Sandiro oświadczył, iż trudno byłoby mu zbadać w tak krótkim czasie akty skrawy celem zapewnienia odpowiedniej obrony oskarżonym. Decyzja sądu przyjęta została na sali z dużym zadowoleniem.

Japonia nie rezygnuje z okupacji Chin.

Pekin, 22. 11. (PAT.) Ewolucja wypadków w Chinach północnych witana jest z **milczącym zadowoleniem** przez Chińczyków. Koła ja-

pońskie okazują zainteresowanie oceną prac Chińczyków aktów samowoli gen. Doihara. — Rzecznik władz japońskich oświadczył w tej sprawie: „nie słyszeliśmy nic o tem, jakoby w Chinach północnych nastąpiła zmiana sytuacji. Wlemy tylko, że ludność chińska na północy sprzyja Japończykom, podczas gdy ludność około Nankinu jest względem Japonii wrogo nastrojona. Jeśli nie można będzie pogodzić tych dwóch tendencji, to okaże się konieczne utworzenie w Chinach północnych rządu niezależnego. Japonia pragnie tylko bronić się sama i bronić Mandżurje przed wszelkiego rodzaju niebezpieczeństwem. Pragnie ona również, aby interesy jej w Chinach północnych były respektowane. Niezależność pięciu północnych prowincji chińskich nastąpi kiedyś, lecz obecnie niemożliwym jest przewidzieć, kiedy“.

Zmniejszenie ma wynosić od 10 procent dla najmniejszych rent do 60 proc. dla wysokich emerytur.

DAROWIZNA 72.000 ZŁ.

zaległych składek w Ubezpieczalniach.

Ubezpieczalnia Społeczne opracowały zestawienia zaległości z tytułu składek ubezpieczeniowych na pierwsze półrocze 1935 r. Zaległości te stanowią olbrzymią cyfrę 82.638.028 zł. Wobec zastosowania rozporządzenia o ulgach przy spłacie zaległości, przewidywane jest, że blisko 90 proc. zaległości ulegnie zbonifikowaniu, względnie zaliczonych będzie na rachunek sum nieściągniętych.

W ten sposób pozostanie do ściągnięcia ledwie cyfra 10 milionów zł.

Rewelacyjne zeznania osk. ukraińca Podhajnego. Podhajny z Bandera wręczyli broń Maciejce.

CZWARTY DZIEŃ ROZPRAW O ZABÓJSTWO MIN. PIERACKIEGO.

Warszawa, 22. 11. (PAT). Dzisiejsze posiedzenie Sądu Okręgowego w Warszawie o zabójstwo min. Pierackiego rozpoczęło się o godz. 10.40.

Na ławie oskarżonych znajduje się oskarżony **Mikołaj Kłymyszyn**, który na zapytanie przewodniczącego nie odpowiada. Sąd ponawia pytanie. Oskarżony w dalszym ciągu milczy.

Przewodniczący stwierdza wówczas na podstawie akt sprawy, że Kłymyszyn, w zeznaniu, złożonym 14 czerwca 1934 r. wręcz oświadczył: „po polsku umiem mówić, ale nie chcę mówić” i postanawia odczytać zeznania oskarżonego, złożone w śledztwie.

Oskarżony Kłymyszyn podczas przesłuchiwania go przez sędziego śledczego w Krakowie, poza podaniem personalii **odmówił wszelkich zeznań, jak również podpisów**. Przesłuchiwany w Warszawie ponownie odmówił zeznań i podpisu. W dn. 14 września 1934 odmówił odpowiedzi na pytanie, czy przyznaje się do winy, a mianowicie, że należał do O. U. N. i że na jej polecenie udzielił pomocy sprawcy zabójstwa min. Pierackiego.

Po odczytaniu zeznań Kłymyszyna sąd przystępuje do wysłuchania wyjaśnień osk. **Podhajnego**. Ponieważ oskarżony usiłuje mówić w języku ukraińskim, przewodniczący przypomina mu, że znając język polski, a wynika to z akt sprawy, winien w języku polskim składać oświadczenia. Oskarżony w dalszym ciągu próbuje mówić po ukraińsku, wobec czego przewodniczący postanawia odczytać zeznania osk. **Podhajnego**.

Przesłuchany oskarżony **Podhajny** oświadczył, iż do winy się nie poczyna i do żadnych organizacji nielegalnych nie należy, a w szczególności do O. U. N. Badany **Podhajny** podał szczegółowy swój życiorys, oświadczając, iż po ukończeniu gimnazjum we Lwowie w r. 1925 wniósł podanie o przyjęcie na politechnikę gdańską za pośrednictwem towarzystwa ukraińskiego „**Ostrowa**”, którego został członkiem. W r. 1927 przy tem towarzystwie w Gdańsku został założony „**sportowy hurtok**”, którego celem było wychowanie członków **na żołnierzy ukraińskich**. W tym czasie na emigracji zostało założone towarzystwo „**Sojuz ukraińskich starszyn**” na czele z **Konowalcem**. W Gdańsku powstała filja sojuszu. **Sekretarzem był oskarżony**. Od tego czasu datuje się praca wyrotowa na terenie Gdańska.

Po ukończeniu studjów wyjechał 2 grudnia 1932 r. z Gdańska do Lwowa. Po przybyciu do domu rodzinnego w Niwicach, **został aresztowany**. Było to wkrótce po zamachu w Gródku Jagiellońskim. Trzy miesiące siedział w więzieniu we Lwowie. Wypuszczony z więzienia. W lutym czy marcu 1934 spotkał się we Lwowie ze swym kolegą **Stefanem Bandera**, który polecił mu nabyć rewolwer i naboje. Nie zadawał wówczas pytania, na co potrzebne są inne przedmioty zakupowane, lecz zdawał sobie sprawę, że **mógł być zakupowane dla O. U. N.** Pewne go dnia **Bandera** kazał mu się skontaktować z pewną niewiastą, która ma przyjąć na umówione miejsce, przyczem dał mu na bibułę od papierosów informacje, dotyczące hasła i miejsca spotkania. Istotnie na spotkaniu to przyszła młoda kobieta, **której wręczył rewolwer i naboje**. W toku późniejszych przesłuchań cofnął w tym ostatnim punkcie zeznanie, twierdząc, że wymyślił całą historję, aby usprawiedliwić treść bibułki.

Badany w d. 14 listopada 1934 r. oskarżony **Podhajny** mówi o poznaniu się z osk. **Eugenjuszem Kaczmarem**. Kaczmarek powiedział mu wówczas, że **siedzący w więzieniu w Rawiczu, z którego niedawno Kaczmarek wyszedł, Werbickij i Atamanczuk, skazani za udział w zabójstwie śp. kuratora Sobieskiego, obrzuceni są, że Podhajny i Szuchewycz, jako rzeczywisci sprawcy zabójstwa tego przebywają na wolności, podczas gdy oni siedzą w więzieniu**. Żądają oni, by **Podhajny i Szuchewycz po wyjeździe zagranicę ogłosili, iż są sprawcami zabójstwa kuratora Sobieskiego, co spowoduje rewizję procesu**.

Kaczmarekowi **Podhajny** odpowiedział, że do żadnej winy odnośnie zabójstwa kuratora Sobieskiego się nie poczyna.

W czasie późniejszych spotkań **Bandera** zwrócił uwagę osk. **Podhajnego** na **Kaczmarek**, który mógłby być pomocny przy skupowaniu broni. Kaczmarek mówił, iż wśród ludzi, grupujących się dokoła czytelnicy „**Prósity**” na **Bogdanówce**, znajduje się kilku ludzi zdolnych do pracy w organizacji. Wśród tych ludzi znajdował się pewien człowiek, który będąc mimowolnym sprawcą schwywania za bójcy Berezińskiego Myocka, pragnął zrehabilitować się w oczach organizacji. Człowiek ten miał pseudonim „**Genta**”, a jak później oskar-

żony zeznał, nazywał się **Grzegorz Maciejko**.

Badany w dn. 23 listopada 1934 r. osk. **Podhajny** wyraźnie wymienił nazwiska **Bandery i Kaczmareckiego**, oświadczając, że skoro sądowi jest wszystko wiadome, pragnie o nich zeznać szczerą prawdę. O działalności swej w O. U. N. osk. **Podhajny** powiedział co następuje: **W związku ze sprawą Werbickiego i Atamanczuka otrzymał szereg anonimów, lizących go i zarzucających mu, że jest na usługach polickiej, skoro mimo zeznań Baranowskiego, jakoby był sprawcą zabójstwa kuratora Sobieskiego nie został dotychczas aresztowany**. Postanowił wówczas wstąpić do O. U. N. i wykazać, że **nie ma nic wspólnego z policją**.

O wręczeniu **Maciejce** rewolweru kalibru 7.65 systemu **Hispan**, oskarżony zeznał, że rewolwer ten otrzymał od **Bandery** celem oczyszczenia go. **Gdy to uczynił, spotkał się z Bandera** na **Górze Stracenia** we Lwowie. **Bandera** otrzymał rewolwer wręczony stojącemu w pobliżu mężczyźnie, którym był **Grzegorz Maciejka**.

W sprawie zamachu na min. **Pierackiego** oskarżony zeznał, że myśli zamachu na ministra zjawiała się po raz pierwszy, gdy minister odbywał inspekcję w Małopolsce wschodniej. **Sprawa** jednak na jakiś czas ucichła. W połowie maja 1934 r. **Bandera** dał do zrozumienia, że planuje się jakaś poważniejsza robota, ale na innym terenie **Polski i poleciał zapytać Maciejkę, czy nie wyjechałby, nie budząc podejrzeń, na dwa tygodnie**. **Maciejko** zgodził się wyjechać. Po wyjeździe **Maciejki** osk. **Podhajny** dowiedział się od **Kaczmareckiego**, że **wyjechał on do Warszawy**.

Więcej szczegółów o zabójstwie ministra oskarżony **Podhajny**, jak oświadczył, nie zna, ponieważ **był aresztowany w przeddzień zabójstwa**.

Bardzo obszernie zeznania złożył oskarżony na temat planowanych przez O. U. N. zamachów, a więc na **Jakóba Baczynskiego**, którego po wielokrotnych nieudanych próbach zamordowali **Myhal i Senkiw**, na konsulat sowiecki we Lwowie, na **wojewodę Józewskiego** w **Łucku**, na **komisarza Kossobudzkiego**.

O godz. 13.25 przewodniczący zarządził 50-minutową przerwę. Po przerwie nastąpi w dalszym ciągu odczytywanie zeznań osk. **Podhajnego**.

ZEBY SZTUCZNE

BEZ PODNIEBIENIA

plomby, korony złote, wyjęcia korzeni bez bólu — Nowosł w dentystyce „Oralite”. Higieniczny, estetyczny, lekki, nielamiwy, kolor dźwięki i podniebienia naturalny. W miejscach przestarzałych protez kanczkowych skutecznia solidnie i tanie uprawniouy DENTYSTA

ANTONI KORNIK

w Krakowie,

ul. Florjańska L. 29 lp. — Tel. 179-32.

Kryzys gabinetowy w Bułgarii?

Rzym, 22. 11. (PAT). Agencja **Stefani** donosi z **Sołji**, że tamtejsze koła polityczne uważają, iż kryzys rządowy jest nieunikniony. Koła te przewidują powołanie gabinetu urzędniczego, którego zadaniem byłoby przeprowadzenie nowych wyborów. Według obiegujących pogłosek, nowy gabinet byłby utworzony przez obecnego ministra spraw zagranicznych **Kiosseianowa**, który odbył ostatnio dłuższą rozmowę z królem.

JAK UMIERAŁ MARSZ. GIARDINO.

Watykan, 22. 11. (PAT). W Turynie zmarł marszałek Italji senator **Ettore Giardino**, kawaler najwyższego orderu **Anuncjaty**. W czasie wojny był dowódcą sił broniących **Monte Grappa**. **Gdy po odwiedzinach arcybiskupa turyńskiego kardynała Fossati** **Giardino** miał przyjmować **Wiacyk**, zarządził, ażeby wszyscy w jego otoczeniu **wojskowi wystąpili na powitanie Najświętszego Sakramentu ze świecami w ręku, tworząc szpaler honorowy**. Całkowicie przytomny po **Komunji św. zażądał** **Ostatniego Namaszczenia** i cały czas modlił się gorąco razem z kapłanem.

WYBUCH WYŁKANU.

Honolulu, 22. 11. (PAT). W 18 godzin po wstrząsach podziemnych nastąpił wybuch wulkanu **Maunaloa**. Czerwone strumienie lawy widoczne są z znacznej odległości. Ostatni wybuch **Maunaloa** miał miejsce w r. 1923.

Zwycięstwo Abisyńczyków pod Womberta

Addis Abeba, 22. 11. (PAT). Ogłoszono tu dziś dwa następujące komunikaty urzędowe:
1) Dnia 12 listopada Abisyńczycy odnieśli zwycięstwo pod **Womberta** na północo-wschód od **Makalle**. **Włosi** musieli cofnąć się, porzucając 300 zabitych, 2 oficerów a także 200 karabinów i 4 karabiny maszynowe. Na czele wojsk abisyńskich w tej bitwie stał **ras Kassa Sebat**.
2) Dnia 15 listopada oddział włoski, podążający z **Makalle** na północo-zachód poniósł klęskę w bitwie z oddziałem abisyńskim, który wypadł zniemacka z zarośli i wszczął z przeciwnikiem walkę na białą broń. **Dowódca oddziału** poległ. **Żołnierze** w rozsypanych oddzielnych grupach uciekali w kierunku **Makalle**.
Bitwa trwała od godz. 7 do 18-ej.

Bunt radykałów w komisji finansowej.

Paryż, 22. 11. (PAT). Na posiedzeniu komisji finansowej Izby doszło dziś do incydentu. Część radykałów nie chciała głosować za wnioskami ministra finansów. Przewodniczący komisji dep. **Malvy** zagroził ustąpieniem z partji i odroczył obrady. W czasie przerwy **Malvy** usiłował przekonać swych towarzyszy o konieczności poparcia min. skarbu. Po przerwaniu komisja uchwaliła w drugim czytaniu wnioski ministra finansów, dotyczące obniżek uposażenia, ale 8 radykałów wraz z socjalistami głosowało przeciw wnioskowi. (Patrz art. str. 2-ga).

Młodzież akademicka domaga się oddzielnych miejsc na wykładach dla żydów.

Warszawa, 22. 11. (Tel.). Senaty wyższych uczelni rozważają projekt wprowadzenia kontroli dowodów osobistych wszystkich studentów. Wkraczających na teren danej uczelni. **Sluchacze** z obcych uczelni **nie będą wpuszczani**. **Władze bezpieczeństwa** przekazały sekretarzom szkół wyższych odpisy protokołów. sporządzonych po aresztowaniu 29 studentów za zakłócenie spokoju publicznego. **Na Politechnice** odbyła się konferencja rektora **Warchałowskiego** z prezesem **Bratniej Pomocy Ostromeckim** i przedstawicielami studenckich kół naukowych **Politechniki**. **Młodzież** wysuwa postulat, ażeby wyznaczono oddzielne miejsca na wykładach dla **żydów i Polaków**. **W ciągu dnia** dzisiejszego dokonano nowych aresztowań wśród młodzieży akademickiej. **Wykłady** na wyższych uczelniach **były w dalszym ciągu zawieszane**.

Odpowiedzi Angli i Francji na protestacyjną notę włoską.

London, 22. 11. (PAT). Reuter donosi: **Nota brytyjska, stanowiąca odpowiedź na protest włoski przeciw sankcjom, została wręczona przez min. Hoare amb. Grandiemu dziś zrana**. **Tekst noty** będzie ogłoszony jutro. **Projekt tekstu** noty brytyjskiej był podany do wiadomości członków komitetu koordynacyjnego w **Genewie** i spotkał się wśród nich z **życzliwym przyjęciem**. **Projekt noty francuskiej** w tej sprawie **zredagowany** w sposób nieco bardziej umiarkowany, również **został okazany członkom komitetu**.

Niemcy nie chcą współpracować z Litwinami.

Berlin, 22. 11. (PAT). Donoszą z **Kłajpedy**: Przewodniczący Sejmiku **Kłajpedzkiego Baldszus**, który ponownie podjął się misji utworzenia dyrektorjatu, odbył wczoraj dwie narady z gubernatorem **Kurkauskasem**. **W rozmowie** tej **Baldszus** znowu napotkał duże trudności, gdyż gubernator dalej domaga się, aby jeden z pięciu **Litwinów** wybranych do Sejmiku wszedł do dyrektorjatu. **Odpowiedziano** na to gubernatorowi, że takiemu dyrektorjatu Sejmiku **nie udzieli zaufania**. **Gubernator** odczołzył decyzję do piątku.

Odpowiedź polska na notę czechosłowacką.

Warszawa, 22. 11. (Telef.). Dzisiaj w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn im. **Wawelberga** znowu potarbowano kilku żydów. **Kierownik warsztatów** zawiesił wobec tego zajęcia i polecił studentom opuścić warsztaty.

SZWAJCARSKA POŻYCZKA DLA POLSKI?

Warszawa, 22. 11. (Telef.) **Paryska „Information”** donosi, że do Warszawy mają przybyć w najbliższych dniach dwaj finansisci szwajcarscy **Robert Delaroche**, prezes syndykatu banków szwajcarskich, oraz **Iselin**, dyrektor **Narodowego Banku Szwajcarskiego** celem podjęcia rokowań w sprawie ewentualnego udzielenia pożyczki dla ożywienia gospodarczego kraju.

W B. M. ZWOLANA BĘDZIE SESJA ZWYCZAJNA.

Warszawa, 22. 11. (Telef.) **Obiegają** pogłoski, że sesja zwyczajna zwolana będzie około 27 bm. **Podobno** tendencją rządu jest, by jeżeli posiedzenie Sejmu odbyło się jeszcze w listopadzie dla dokonania wyboru komisji. **Mówią**, że przewodnictwem tej komisji miałyby przypaść dawnemu referentowi **wicemarsz. Miedzinskiemu** a referat generalny objąłby **p. Byrka**.

ZMIŃONE MAJĄ BYĆ CENY WĘGLA, CUKRU, ŻELAZA I NAFTY.

Warszawa, 22. 11. (Telef.) **Rozmowy** czynników rządowych z przedstawicielami poszczególnych karteli w sprawie **zniżenia cen artykułów przemysłowych** są w dalszym toku. **Zniżone** mają być **ceny węgla, cukru, żelaza i nafty**.

Pułk. Sławek marszałkiem Sejmu?

Warszawa, 22. 11. (Telef.) **W kołach** urzędniczych pojawiły się znów pogłoski o **mających nastąpić zmianach** w rządzie. **Mówią**, że po zakończeniu procesu **Ukraińców**, oskarżonych o zamach na ś. p. **ministra Pierackiego**, **ma ustąpić min. Michałowski**, a jego miejsce ma zająć **marsz. Car**, który ustąpiłby swego miejsca **b. premierowi Sławkowi**.

POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW.

Warszawa, 22. 11. (Tel. wł.). **Jutro** po południu odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów. **na którym** przyjęta będzie **ustawa skarbowa** do preliminarza budżetowego na r. 1936 oraz **dekret** w sprawie ulg dla spółdzielni mieszkaniowych.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 22. 11. (Telef.). **Giełda dewizowa**: Belgja 89.90; Holandia 359.50; Londyn 26.22; Nowy Jork 5.32; Oslo 131.70; Paryż 35; Praga 21.97; Szwajcjarja 172.20; Sztokholm 135.30; Madryt 76.60. **Obroty dewizami** nieco mniejsze niż średnie, tendencja dla dewiz **niejednolita**. **Dolar prywatnie** 5.32; **rubel złoty** 4.76; **dolar złoty** 8.99; **marka niemiecka** 150; **funt szterlingowy** 26.20; **stabilizacyjna** 62; **premjowa dolarowa** 52.75; **dolarowa** 77.50; **kolejowa** 54; **listy i obligacje banków państwowych** bez zmian.

Akcje: Bank Polski 95.50; **Węgiel** 15; **Lilpop** 8.00; **Ostrowiec** 19.50; **Starachowice** 31.10. **Dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcji** tendencja **niejednolita**. **Prywatnie** **dillonowska** 92.50.

Warszawa, 22. 11. (Telef.) **Do Warszawy** przybył b. **deputowany Gaston Martin**. **W sobotę** przybędzie do Warszawy z **Bukaresztu** b. **minister francuski de Monzie**.

„So zamknięci” kroniki. Jak wypadną wybory w krakowskiej Izbie adwokackiej?

W sprawie wyborów do organów palestry **krakowskiej** dowiadujemy się, że wyrażone przez nas onegdaj obawy **okazały się całkowicie uzasadnione**. **Na trzech** przedstawicieli, których ma wybrać **Kraków do Naczelnej Rady Adwokackiej**, **Żydzi** zamierzają przeferować przynajmniej jedną większość **dwu delegatów** — **Żydów** a tylko **jednego Polaka**, zresztą **miłego** większości **żydowskiej**. **Podobnie** pewne kandydatury **żydowskie** będą silnie zastrzeżenia z uwagi na **zabarwienie polityczne kandydatów**. **Adwokaci** **Polacy** z okręgu **kieleckiego** zwrócili się w tych dniach do **adwokatów Polaków**, **należących do reszty Apelacji Krakowskiej** z **wezwaniem do głosowania wyłącznie na Polaków i niedopuszczenie do całkowitego opanowania samorządu adwokackiego przez Żydów**. **Wynik** wyboru **dzisiejszego** będzie niewątpliwie **znamienny** i **zdecydujące** o **ustanowieniu** się **opinji polskiej** do sytuacji, która **wytworzyła się** w **naszej państwie**. **Na tem** **tle** **nie są** **wykluczone** **pewne remonstracje** ze strony **adwokatów-Polaków**.

AXEL RUDOLF.

PRZYGODA NA WSCHODZIE.

Adaptował E. Bałucki.

— O, Poland, piękny kraj. Proszę, pan sechce zająć miejsce przy naszym ognisku. Szronowski, który jeszcze nie ostygł ze zdziwienia, rozejrzył się wokół siebie po przyjaźnie uśmiechniętych twarzach.

— Nieczęsto się spotyka Europejczyków w tych stronach. Dokąd panowie zdążają?

— W góry, sir. — Jegomość o szarych przyszytych wasach, krótkim i energicznym ruchem wyciągnął rękę w kierunku olbrzymiego masywu, zdawało się, wiszącego w powietrzu groźną, czarną chmurą: — Widzi pan to? Tę górę w białej czapce?.. To jest Dżomolungma.

— Kontynuujemy wyprawę Bruncea — wstawił wysoki, doskonale zbudowany młodzieniec, typowy oksfordczyk w grubym swetrze, pod którym wyczuwało się mocne, wygimnastykowane ciało. — A naszym właściwym celem jest najwyższy szczyt.

— Ewerest?

Tymczasem nadszedł Grobliec. Zbliżył się do kółka mężczyzn i widząc, że nikt nie zwraca na niego uwagi, z pewną miną wetknął ręce do kieszeni płaszcza ze skóry wiel bładziej i wtrącił się do rozmowy:

— Prosto, panowie, potem na lewo i

jeszcze raz na lewo. W samym roku. Nie więcej jak trzydzieści kilometrów stąd.

Młodzieniec zmierzył go obojętnym pogardliwym spojrzeniem:

— Idź pan do diabła — rzekł krótko.

Grobliec wyszczerzył zęby:

— Dziękuję. Będzie mi ogromnie miło spotkać tam pana.

Jegomość o szpakowatym wąsie podniósł dłoń i przerwał sprzeczkę.

— Captain Grogan — przedstawił się, lekko pochylając głowę: — kierownik piątej ekspedycji na Dżomolungmę. A to są moi współtowarzysze — wskazał na otaczających go mężczyzn: — Mister Brentley, mister Middleton, doktor Finch. Nie ten znakomity Finch, który towarzyszył generałowi Bruce'owi, lecz jego imiennik i właśnie dlatego poczuwa się do obowiązku współpracy z nami. Idzie zdobywać pierwsze wierzchołki... Mister Irmer z Norwegii, mister Turner.

Szronowski wymienił swoje nazwisko i nazwisko Groblieca. Nastąpiła wymiana uścisków dłoni i Anglicy posunęli się, robiąc dla nowoprzybyłych miejsce przy ognisku.

— Niech panowie zawołają swoich ludzi, każą ściągnąć karawanę na dół i założyć obóz obok nas — powiedział Captain Grogan: Mam nadzieję, że panowie nie podróżują tylko we dwójkę po tych wierzchołkach.

Szronowski z wdzięcznością przyjął pro-

pozycję i Grobliec poszedł na miejsce, gdzie się zatrzymali poprzednio.

Gdy woły zeszły do obozowiska, wesołym parskańcem witając rozjuszone zwierzęta ekspedycji górskiej, a Tsi-Lu, wystraszona obecnością tyłu białych mężczyzn, ociągając się zeszła na ziemię i przy pomocy Groblieca zaczęła się uwalniać od nadmiernej ilości ciepłych okryć — w oczach Anglików ukazało się przykre zdziwienie.

Nikt nie wypowiedział żadnej uwagi, ale przeleciał cieni oziębienia i między nimi a Szronowskim wytworzyła się pustka.

Chinka z własnego popędu usunęła się wstydliwie od ogniska. Usiadła w przyzwyczajonej odległości na kamieniu a przewodnik zaczął ustawić dla niej mały jednoosoby namiot.

Wówczas w towarzystwie nastąpiło lekkie odprężenie.

Wszyscy Anglicy, poczynając od mrukiwego, energicznego Captaina Grogana a kończąc na młodym oksfordczyku Brentley'u, byli wspaniałymi okazami rasy angielskiej.

O tej przynależności świadczyły wymownie szerokie ramiona, dobry wzrost, pięknie zbudowane postacie, zaprawione wytrwałymi ćwiczeniami do wielkich wyczynów fizycznych.

A nadewszystko głowy: o kwadratowej szczytce dolnej, wyrażającej siłę i stanowczość, o niewzruszonych jasnych oczach, o czerstwych smagłych twarzach mieszka-

ców Kornwalji i północnej Szkocji. Twarze górali — ostre w rysunku, wyraziste, uparte i harde.

Wprawdzie Grobliec okazał się doskonałym kolegą, dostatecznie wypróbowanym w ciągu tych paru ciężkich miesięcy; nie mógł narzekać — swój człowiek, dobry chłop, ale całkiem innego rodzaju. Zresztą podczas długoletniej służby w Japonii i w Mandżuko spotkał nieraz bardzo dzielnych białych ludzi i żaden nie wywarł silniejszego wrażenia.

O tych Anglikach — w gruncie rzeczy zupełnie mu obcych — nic nie wiedział. Mógł tylko przypuszczać, że nie należeli do rzędu mdłych, przedelikaconych salonowców, choć byli wytworni, rasowi i z pewnością reprezentowali stare rodziny szlacheckie, a jednak czuł, że łączą go z nimi mocne węzły pokrewieństwa duchowego, ponieważ wyrosli w okolicach górskich, ochali góry i rozumieli je.

Niewątpliwie wiedzeli z doświadczenia, co to jest lawina śnieżna lub burza, obsypująca spóźnionego turystę deszczem kamieni.

Właściwie nie wszyscy pochodzili ze starej, zacnej Anglii, jak naprzykład mister Turner, długonogi, kościsty Amerykanin o wydłużonej końskiej twarzy, albo Arne Irmer — przystojny, rosły Norweg, w którego błękitnych oczach jakby się odbijało smutne piękno fiordów.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

L. Bud. Zab. 681/35.

Ogłoszenie Nr. LXXV.

Stosownie do postanowień art. 25 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 16. II. 1928 o prawie budowlanym (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) Zarząd miejski w Krakowie ogłasza:

I. W myśl art. 35 cytowanego prawa budowlanego o zatwierdzeniu przez Min. Spraw Wewn. szczegółowych planów zabudowania:

1. reskryptem z dnia 3. IX. 1935 Nr. B. O. 36/1/56 obszaru gruntów w dzielnicy XXI i XXII ograniczonych ulicami Lipową, Krzywda, Sarmacką, linią kolejową Kraków - Płaszów oraz parcelę l. kat. 1367 dz. XXII, z zastrzeżeniem ustalenia sposobu zabudowania w trybie art. 21 do 32 i w myśl art. 51 cyt. prawa budowl.
2. reskryptem z dnia 23. X. 1934 Nr. B. O. 47/538 obszaru gruntów gminnych l. kat. 1444, 1480 i 1534/2 położonych przy ul. Królowej Jadwigi dz. XIII, z zastrzeżeniem ustalenia sposobu zabudowania w trybie art. 21 do 32 i w myśl art. 51 cyt. prawa budowl.
3. reskryptem z dnia 23. V. 1935 Nr. B. O. 36/1/49 wschodniej części placu Marjańskiego koło Wikarówki dz. I.

II. W myśl art. 30 cyt. prawa budowlanego o uchwaleniu przez Radę miejską:

- a) w dniu 3. X. 1935 szczegółowych planów zabudowania u wylotu ulicy św. Teresy do Łobzowskiej dz. IV na parcelach l. kat. 787, 788, 790, 760/4, 755, 132/1, 133, 134 i 138;
- b) w dniu 4. VI. 1935 zmiany linii regulacyjnej na odcinku ulicy Mogińskiej, pomiędzy ul. gen. Chłopickiego a ul. Piaski dz. XIX.

Uchwalone plany będą wyłożone do przeglądu publicznego w terminie od 2 do 30 grudnia włącznie 1935 r. w Oddziale Zabudowy miasta, Ratusz, plac Wszystkich Świętych Nr. 5, III p., pokój Nr. 25.

Zarządy przeciw powyższym planom — zgłaszać można także w dniach od 2 do 15 stycznia 1936 włącznie.

III. W myśl cyt. art. 25 prawa budowl. o przystąpieniu do sporządzenia ogólnych i szczegółowych planów zabudowania:

- a) na terenie położonym wzdłuż ulicy Karmelińskiej po obu stronach ulicy w odległości po 100 metrów od jej osi, na przestrzeni od alei Mickiewicza do ulicy Rajskiej i Garbarskiej dz. IV;
- b) na obszarze ograniczonym ulicami Siemiradzkiego, Sobieskiego, Kremerowską i Karmelińską dz. IV;
- c) na terenie ograniczonym ulicami Lipową, Krzywda, Sarmacką, linią kolejową Kraków - Płaszów w dzielnicy XXI i XXII oraz parcelą l. kat. 1367 dz. XXII, celem ustalenia sposobu zabudowania.

IV. W myśl art. 51 cyt. prawa budowl. o przystąpieniu do zmiany prawomocnych planów zabudowania oraz sporządzenia ogólnych i szczegółowych planów zabudowania na terenie ograniczonym ulicami:

- a) Krupniczą, Garncarską i Wenecją dz. IV;
- b) Kościuski, Królowej Jadwigi, granicą miasta i gminy katastralnej Wola Justowska oraz ulicą Emaus dz. XIII;
- c) Juliusza Lea począwszy od ulicy Ruskiej do zachodniej granicy administracyjnej miasta, tą zachodnią granicą do ulicy Bronowickiej, ulicą Bronowicką, północną granicą parceli l. kat. 264 dz. XVI, ul. Kazimierza Wielkiego, placem Kazimierza Wielkiego, Pomorską i Ruską dz. XV i XVI;
- d) Basztową, Fenna, a obejmującym parcele l. kat. 4, 7 i 8 dz. IV;
- e) Kazimierza Wielkiego, Raclawicką i Miynówką Królewską dz. XVI;
- f) Mostową, Trynitarzką i Bonifraterską dz. VIII.

Wymienione w ustępie III i IV projekty planów zabudowania wyłożone będą do przeglądu publicznego w Oddziale Zabudowy miasta pokój Nr. 25 w terminie od 2 do 9 grudnia 1935 włącznie.

Wnioski stron interesowanych mogą być zgłaszane także od 10 do 16 grudnia 1935 włącznie.

Kraków, dnia 22 listopada 1935.

Prezydent miasta:
w z. Dr. RADZYŃSKI m. p.**FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE
WŁADYSŁAW BOLONSKI
KRAKÓW, UL. SW. ANNY 3. Tel. 10465.**

Pierwszorządna
**Pracownia Obuwia
WŁ. KOWALCZYKA
KRAKÓW
ul. Zwierzyniecka 5.**
Poleca obuwie luksusowe damskie i męskie oraz wszelkie obuwie sportowe po cenach nader niskich.

**Sprzedaję
mięsa oraz wędlin
pierwszorządnych
poleca
Wacław MATYJA
Kraków, Basztowa L. 15
(Dom Feniksa).**

**Pektoraliki,
koloratki
gumowane dla PT. Kalebki,
bielizna, rękawiczki,
skarpetki, kapelusze**

poleca:
**ROMAN
SZCZERBA
Kraków,
ulica Florjańska 40.**

**Ukazała się nowa praca
cenionego autora
X. Fr. SROKI**

p. t. „Z czynników państwowo twórczych“
Cena egz. Zł. 2.— z przesyłką Zł. 2.30

...Na szczególne podkreślenie zasługuje ton, którym autor przemawia do czytelnika. Niema w książce suchego moralizatorstwa. Autor przemawia bardzo często słowami wybitnych pisarzy i myślicieli a gdy mu przyjdzie wypowiedzieć własny pogląd, robi to zawsze w formie, która przekonuje bezpośrednio i zniewala logiką.

Książka X. Sroki nadaje się do rozważań i referatów dla stowarzyszeń.

Skład główny

**w KSIĘGARNI KRAKOWSKIEJ
Kraków, św. Krzyża 13. P. K. O. 404.620.****RESTAURACJA pod „SZTUKĄ“
Kraków, św. Jana 1.**

poleca
**bufet obficie zaopatrzone
w gorące i zimne przekąski
F. NAWROCKI.**

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru IX.
Al. Stowackiego 34.
dnia 20. listopada 1935.
Sygn. IX. Km. 257/35.

Obwieszczenie

Komornik Sądu grodzkiego rew. IX. w Krakowie, Aleja Stowackiego 34. Sygn. IX. Km. 257/35 ogłasza, że na publicznej licytacji w dniu 27. listopada 1935. od godziny 15-tej w Krakowie przy ul. Prądnickiej nr. 48 sprzedane zostaną: szafa ciemna, motor elektr., szafle, kadzie drewniane, wóz platonowy, deski, warsztat stolarski, auto ciężarowe Ford, kadzie kapusty kiszzonej o wadze około 23.000 kg. — Ruchomości zostaną oszacowane w dniu licytacji.

Sygn. IX. Km. 2097/35 ogłasza, że na publicznej licytacji w dniu 30. listopada 1935 od godziny 10-tej w Krakowie przy ul. Krowoderskiej 17. sprzedana zostanie: biżuterja, nakrycie stołowe srebrne. — W tym samym dniu o godzinie 11 w Krakowie przy ul. Sebastjana 12. sprzedane zostaną: wazy ozdobne, garnitur na kawę złożony, porcelana serwska i saska, kielichy kryształowe, obrazy, wazy porcelanowe serwskie i t. p.

Ruchomości te oszacowane zostały na kwotę zł. 3.115.

Komornik Sądu grodzkiego rewiru IX.
(—) Bronisław Schwertner.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru X.
ul. Garbarska Nr. 7.
Sygnatura: X. Km. 625/34.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, X rewiru, Jan Palasz, mający kancelarię w Krakowie ul. Garbarska Nr. 7. na podstawie art. 602 k. p. e. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27. listopada 1935 r. o godzinie 14 w Krakowie ul. Chodkiewicza Nr. 17. odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Stanisława Ciesielskiego, składających się z 2 maszyn do siekania mięsa, motoru, transmisji pasów, platonu i konia, — oszacowanych na łączną sumę zł. 2.700.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Kraków, dnia 6. listopada 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru X
(—) Jan Palasz.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie.
Rewiru II.
ul. Pańska 14.
Sygnatura: II. Km. 1820/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, II. rewiru, Czesław Paszyński, mający kancelarię w Krakowie, ul. Pańska Nr. 14. na podstawie art. 602 k. p. e. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 18. grudnia 1935 r. o godzinie 10.15 w Krakowie ul. Potockiego Nr. 1. odbędzie się licytacja ruchomości, należących do F-y F. Lord i Inż. Józefa Schönfelda, składających się z maszyny do pisania, kasy ogniotrwałej, malej sikawki, 2 cyrkularek, urządzenia biurowego.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 21. listopada 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru II.
(—) Czesław Paszyński.

**PRALNIĘ WŁASNĄ
wzorowo prowadzoną
przy ul. Kopernika 13
poleca
Stow. św. ZYTY.**

Na żądanie naprawia i ceruje bieliznę.

PARCELE**na Grzegórzkach**między ulicami Grzegorzeczką i Rzeźniczą
pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprze-

dania po cenach okazyjnych. Wiadomość

Kancelarja adw. Dr. Nitscha

Kraków, Rynek W. 44 II. p.